

Afgørelse om afvisning af Energinets anmeldelse af metode om udveksling af kapacitet via den elektriske Storebæltsforbindelse

RESUMÉ

Denne sag drejer sig om, hvorvidt Forsyningstilsynet er kompetent myndighed til at godkende en metode om udveksling af frekvensgenoprettelsesreserver med manuel aktivering (mFRR) mellem budområderne Vestdanmark (DK1) og Østdanmark (DK2) via den elektriske Storebæltsforbindelse. Energinet har anmeldt metoden til Forsyningstilsynets godkendelse efter elforsyningsloven, den 1. april 2020.

Der er tale om en dynamisk reservation på op til 40 pct. af overførselskapaciteten, således at der kun reserveres kapacitet timevis, hvis den samfundsøkonomiske gevinst ved at udveksle mFRR-kapacitet mellem DK1 og DK2 overstiger den samfundsøkonomiske omkostning ved reservationen af den nødvendige kapacitet.

Forsyningstilsynet finder ikke, at tilsynet er kompetent myndighed til at godkende den anmeldte metode efter elforsyningsloven. Det skyldes, at tilsynet vil skulle vurdere metoden sammen med de øvrige berørte regulatorer i den nordiske kapacitetsberegning-region. Baggrunden herfor er, at EU-agenturet for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder (ACER) i en afgørelse af 5. august 2020 har godkendt en metode for en markedsbaseret kapacitetsreservation i den nordiske kapacitetsberegning-region.

ACER har truffet sin afgørelse som en ud af fire afgørelser i et afgørelseskompleks af 5. august 2020, eftersom de regulerende myndigheder i den nordiske kapacitetsberegning-region ikke kunne blive enige om at godkende forslag fra de nordiske transmissionssystemoperatører (TSO) til etablering af et nordisk kapacitetsmarked for frekvensgenoprettelsesreserver med automatisk aktivering (aFRR) og derfor oversendte forslagene til ACER den 28. februar 2020. Forslagene var anmeldt efter Kommissionens forordning om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet (EBGL).

Når ACER træffer en afgørelse, forudsætter det en såkaldt positiv udtalelse til afgørelsen fra to tredjedele af ACERs Repræsentantskab, hvori Forsyningstilsynet er repræsenteret. ACERs afgørelser kan påklages til et Klagenævn under ACER. Klagenævnets afgørelser kan indbringes for EU-domstolen.

ACERs fire afgørelser opnåede en enstemmig positiv udtalelse fra ACERs Repræsentantskab den 16. juli 2020. Afgørelserne er ifølge oplysninger fra ACER ikke blevet påklaget til Klagenævnet under ACER inden udløbet af klagefristen derfor.

Efter Forsyningstilsynets vurdering finder den metode, som ACER godkendte den 5. august 2020, også anvendelse på mFRR-kapacitetsreservationer på budområdegrænsen mellem DK1 og DK2, også når der er tale om et budområde internt i en EU-medlemsstat.

I metoden fastlægges en maksimal mængde af tildelt overførselskapacitet med henblik på udveksling af reserver. Efter metoden kan der som udgangspunktet reserveres 10 pct. af kapaciteten mellem to budområder til udveksling af balanceringskapacitet. Efter visse betingelser, der nærmere er fastsat i metoden, kan procentsatsen forøges til op til 20 pct. for at dække en TSO's behov i et budområde. Energinet kan dermed reservere kapacitet på budområdegrænsen mellem DK1 og DK2, når betingelserne derfor, der er fastsat i ACERs afgørelser, er opfyldt.

Der sondres i metoden ikke mellem mFRR-kapacitet og kapacitet til frekvensgenoprettelsesreserver med automatisk aktivering (aFRR). Dette skyldes efter Forsyningstilsynets vurdering, at det er den samme kapacitet på en samkøringslinje, der skal reserveres, uanset om der udveksles aFRR- eller mFRR-kapacitet

En ændring af metoden forudsætter en fælles metodeanmeldelse indgivet af TSOerne i den nordiske kapacitetsberegningsregion efter regler i EBGL med henblik på en fælles godkendelse blandt de regulerende myndigheder i regionen, dvs. også Forsyningstilsynet, men altså ikke Forsyningstilsynet alene. Godkendelsen vil ske efter EU-retlige bestemmelser og ikke efter elforsyningsloven. Hvis de regulerende myndigheder i den nordiske kapacitetsberegningsregion ikke kan godkende metoden, vil sagen overgå til ACERs afgørelse på samme måde som afgørelserne af 5. august 2020.

Det følger af elforsyningsloven, at Forsyningstilsynet skal efterkomme ACERs afgørelser, dvs. bl.a. afgørelsen af 5. august 2020. Forsyningstilsynet afviser derfor at realitetsbehandle den metode for udveksling af mFRR mellem budområderne DK1 og DK2 via den elektriske Storebæltsforbindelse, som Energinet har anmeldt metoden til Forsyningstilsynets godkendelse efter elforsyningsloven den 1. april 2020.

ACER har således efter Forsyningstilsynets vurdering efter EU-lovgivningen truffet en afgørelse, der fastlægger muligheden for at reservere kapacitet på samkøringslinjen mellem DK1 og DK2. ACERs afgørelse er ikke blevet påklaget. Forsyningstilsynet skal efterkomme ACERs afgørelse og er derfor ikke kompetent myndighed til at godkende en reservation på samkøringslinjen mellem DK1 og DK2 efter elforsyningsloven. Forsyningstilsynet har derfor afvist den anmeldte metode.

Forsyningstilsynet har ikke vurderet den omtalte metode, som Energinet anmeldte den 1. april 2020, materielt med denne afgørelse. Dermed indeholder afgørelsen heller ikke en materiel vurdering af, om metoden er i overensstemmelse med den metode, som ACER godkendte med den ovennævnte afgørelse af 5. august 2020.

Energinet har i et partshøringssvar til Forsyningstilsynets tidligere udkast til afgørelse gjort gældende, at ACER ikke er kompetent til at træffe afgørelse om en reservation på en budområdegrænse internt i et land. Videre har Energinet gjort gældende, at spørgsmålet om en reservation på den elektriske Storebæltsforbindelse ikke er omfattet af Forsyningstilsynets godkendelseskompetence efter elforsyningsloven.

Såfremt Energinet vælger at foretage en reservation af mFRR-kapacitet på den elektriske Storebæltstforbindelse med henvisning til det anførte i sit høringssvar, vil Forsyningstilsynet vurdere, om tilsynet finder, at betingelserne for at foretage en sådan reservation er opfyldt. Tilsynets vurdering vil ske som led i tilsynets forpligtelse til at efterkomme bindende juridiske afgørelser fra ACER.

AFGØRELSE

Forsyningstilsynet er ikke kompetent myndighed til at godkende den anmeldte metode efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, og afviser derfor den anmeldte metode, som tilsynet ikke har vurderet materielt med denne afgørelse.

Afgørelsen er truffet i medfør af elforsyningslovens § 79 a, hvorefter tilsynet skal efterkomme bindende juridiske afgørelser fra ACER. Det gælder bl.a. ACERs afgørelse nr. 22-2022, som er adresseret til transmissionssystemoperatørerne (TSO'erne) i den nordiske kapacitetsberegningregion, bl.a. Energinet, jf. afgørelsens artikel 2, og som regulerer muligheden for kapacitetsudveksling over Storebæltstforbindelsen, jf. artikel 5 i Anneks 1, til afgørelsen.

Sagens baggrund og begrundelsen for Forsyningstilsynets afgørelse fremgår nedenfor.

SAGSFREMSTILLING

BAGGRUND

Nedenfor følger to baggrundsafsnit for at redegøre for metodens formål og for sammenhængen mellem den anmeldte metode og EU-lovgivningen.

KAPACITETSRESERVATIONER OG SYSTEMSIKKERHED

Denne sag omhandler spørgsmålet om Energinets mulighed for at reservere kapacitet på den elektriske Storebæltstforbindelse, der er en samkøringslinje mellem budområderne DK1 og DK2.

Kapacitetsreservationer benyttes som led i TSOers, herunder Energinets, varetagelse af ansvaret med – som systemansvarlig virksomhed – at sikre el-nettets stabilitet, både i normal drift (stabil driftstilstand) og under fejl.

Energinets ansvar for at sikre stabilitet i el-transmissionsnettet er den primære årsag til, at Energinet har behov for at købe systemydelse for at sikre sig adgang til de ressourcer, som er nødvendige for at sikre en stabil og sikker drift af el-systemet¹.

---

¹ Kilde: Energinet, "Behovsvurdering for systemydelse 2020", 1. november 2019, er tilgængelig via <https://energinet.dk/EI/Systemydelse/Projekter-og-samarbejde/Markedsquoerelse-og-behovsvurdering>

Systemydelser er et samlet begreb for ressourcer til produktion og forbrug af el. Disse ressourcer anvendes til at opretholde balancen og stabiliteten i el-systemet. Energinet indkøber systemydelser, som kan aktiveres automatisk eller manuelt. Langt størstedelen af Energinets systemydelser består af reserver. Der er flere typer af reserver, bl.a. frekvensgenoprettelsesreserver med manuel aktivering (mFRR), og frekvensgenoprettelsesreserver med automatisk aktivering (aFRR). Dertil kommer et mindre behov for systembærende egenskaber og øvrige systemydelser som f.eks. dødstart. Formålet med brugen af systemydelser er at opretholde balancen i el-markedet og den overordnede stabilitet i el-systemet².

Formålet med reservation af kapacitet på en samkøringslinje er at sikre, at TSO'en har den tilgængelige kapacitet til rådighed for at kunne udveksle de forskellige typer af reserver mellem budområder og derved bidrage til et større udbud af reserver i et budområde, hvor udbuddet måtte være lavt og priserne dermed potentielt høje.

METODER FOR KAPACITETSRESERVATIONER FASTSAT PÅ REGIONALT NIVEAU EFTER EU-LOVGIVNINGEN

I dette afsnit redegøres for processen for udarbejdelse og vedtagelse af regionale metoder om kapacitetsreservationer efter EU-lovgivningen. Det henvises videre til afsnittet "Retsgrundlag" med gengivelse af de relevante bestemmelser for de forhold, der beskrives i dette afsnit.

Såvel den nugældende elmarkedsforordning som den foregående fastsætter regler for den grænseoverskridende handel med elektricitet for dermed at øge konkurrencen på det indre marked for elektricitet under hensyntagen til de nationale og regionale markeds særlige kendetegn. Forordningerne fastsætter grundprincipperne for tarifiering og kapacitetsfordeling og hjemler mulighed for, at Kommissionen vedtager forordninger, såkaldte netregler og -retningslinjer, der nærmere fastlægger de relevante principper og metoder, herunder processuelle regler for anmeldelse og regulatorisk godkendelse af sådanne metodeanmeldelser fra TSOerne eller elektricitetsbørserne.

Kommissionen har med hjemmel i den foregående elmarkedsforordning vedtaget forordninger med sådanne retningslinjer. Kommissionen har således bl.a. vedtaget en retningslinje om kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger fra 2015 (CACM) og om elektricitetsbalancering fra 2017 (EBGL). Disse to retningslinjer er relevante for denne afgørelse.

Det følger af CACM, at transmissionssystemoperatørerne i EU koordinerer beregningen af den tilgængelige kapacitet. Data om den tilgængelige grænseoverskridende kapacitet er afgørende i forbindelse med den beregningsproces, hvor alle købsbud og salgsbud i EU matches.

---

² Kilde: Energinet, "Introduktion til systemydelser", 26. marts 2020

Det danske elsystem er en del af såvel Norden som kontinental-Europa, hvilket har betydning for anmeldelsen og godkendelsen af vilkår og metoder af relevans regionalt og på EU-plan. For de afgørelser, hvor Forsyningstilsynet skal træffe afgørelse i samarbejde med andre regulatorer, gælder det således, at Danmark er en del af såvel den nordiske kapacitetsberegningssregion og kapacitetsberegningssregionen Hansa.

Den nordiske kapacitetsberegningssregion er relevant for denne afgørelse, da den består af samkøringsslinjerne mellem:

- Jylland/Fyn (DK1) og Sjælland (DK2)
- Jylland/Fyn (DK1) og Sverige (SE3)
- Sjælland (DK2) og Sverige (SE4)
- Interne svenske budområder
- Finland og Sverige

Fastlæggelsen af nordiske kapacitetsberegningssregion er truffet ved en afgørelse fra ACER af 17. november 2016.

EBGL indeholder regler for sammenkobling af de nationale europæiske balancemarkeder. Reglerne omhandler bl.a. udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver. Efter disse regler må der benyttes én af tre metoder for reservation af kapacitet: 1) den fællesoptimerende tildelingsproces, 2) den markedsbaserede tildelingsproces eller 3) tildelingsprocessen på baggrund af en økonomisk effektivitetsanalyse. Hvilken man vælger at benytte, skal aftales imellem de lande, der udveksler balanceringskapacitet.

Den maksimale mængde kapacitet, der kan allokere, afhænger af allokeringens indgriben i det frie marked. Benyttes markedsbaseret allokering, må der maksimalt allokere 10 procent af kapaciteten. Når det gælder tildelingsprocessen på baggrund af en økonomisk effektivitetsanalyse, må der maksimalt allokere 5 pct. af kapaciteten, dog 10 pct. for nye samkøringsslinjers samlede installerede tekniske kapacitet.

De nordiske TSOer har anmeldt en metode efter EBGL for en markedsbaseret tildelingsproces. Det er den metode, som ACER har truffet afgørelse om den 5. august 2020. Afgørelsen er en del af et afgørelseskompleks bestående af fire afgørelser, alle truffet den 5. august 2020 fra ACER. ACER har truffet disse afgørelser, fordi de regulerende myndigheder i den nordiske kapacitetsberegningssregion ikke kunne blive enige om at godkende forslag fra de nordiske TSOer om et nordisk kapacitetsmarked for frekvensgenoprettelsesreserver med automatisk aktivering (aFRR) og derfor oversendte forslagene til ACER den 28. februar 2020.

Når ACER træffer en afgørelse, forudsætter det en såkaldt positiv udtalelse til afgørelsen fra to tredjedele af ACERs Repræsentantskab, hvori Forsyningstilsynet er repræsenteret. ACERs afgørelser kan påklages til et Klagenævnt under ACER. Klagenævnets afgørelser kan indbringes for EU-domstolen.

ACERs fire afgørelser opnåede en enstemmig positiv udtalelse fra ACERs Repræsentantskab den 16. juli 2020. Afgørelserne er ifølge oplysninger fra ACER ikke blevet påklaget til Klagenævnt under ACER inden udløbet af klagefristen derfor den 17. oktober 2020.

SAGSFORLØB

Energinet Elsystemansvar A/S (Energinet) har den 1. april 2020 anmeldt to metoder til godkendelse hos Forsyningstilsynet under henvisning til elforsyningslovens §§ 73 a og 76 og metodebekendtgørelsens § 1:

- En metode for indkøb af kapacitet for frekvensgenoprettelsesreserver med manuel aktivering (mFRR) i Vestdanmark (DK1) og Østdanmark (DK2) pr. 1. januar 2021 (indkøbsmetoden).
- En metode for udveksling af kapacitet mellem DK1 og DK2 via den elektriske Storebæltsforbindelse (udvekslingsmetoden). Der er tale om en dynamisk reservation på op til 40 pct. af overførselskapaciteten på 600 MW, således at der timevis kun reserveres kapacitet, hvis den samfundsøkonomiske gevinst ved at udveksle mFRR-kapacitet mellem DK1 og DK2 overstiger den samfundsøkonomiske omkostning ved reservationen af den nødvendige kapacitet.

Energinet har ved anmeldelsen oplyst, at de to metoder hænger indbyrdes sammen.

Denne afgørelse vedrører alene udvekslingsmetoden.

Anmeldelsen af de to metoder var ledsaget af et forklaringsdokument til de to metoder, af de høringssvar, som Energinet havde modtaget i forbindelse med sin udarbejdelse af metoden, og af Energinets bemærkninger til høringssvarene.

Den anmeldte udvekslingsmetode er vedlagt som bilag 1 til denne afgørelse.

Forsyningstilsynet havde de to metoder i en høring på sin hjemmeside i perioden 15. maj til 8. juni 2020. Forsyningstilsynet gjorde i den forbindelse på sin hjemmeside opmærksom på en sammenhæng mellem de to metoder og forslagene til oprettelse af et nordisk marked for kapacitet for automatisk aktiverede reserver til frekvensgenoprettelse (aFRR), som på daværende tidspunkt var under behandling hos EU-agenturet for samarbejde mellem regulerende myndigheder (ACER).

ACER traf den 5. august 2020 afgørelser om at godkende et nordisk aFRR-kapacitetsmarked. Det skete ved de fire afgørelser 19-22/2020³.

ACER traf afgørelserne i medfør af hhv. artikel 33, stk. 1, 34, stk. 1, 38, stk. 1, og 41, stk. 1 i Kommissionens forordning 2017/2195 af 23. november 2017 om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet (EBGL), jf. – for alle de fire afgørelses vedkommende – artikel 6, stk. 10, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2019/942 af 5. juni 2019 om oprettelse af Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER-forordningen).

---

³ ACER har meddelt afgørelserne til Energinet og til TSO'erne i Finland og Sverige den 5. august 2020 og har offentliggjort afgørelserne på sin hjemmeside den 17. august 2020 som "ACER Decision 19-22/2020" (https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Pages/Latest_documents.aspx). Hver afgørelse indeholder et "Annex I", der er den metode, som ACER har godkendt med afgørelsen.

Afgørelsen truffet i medfør af EBGL artikel 41 (den nordiske artikel 41-metode) er særlig relevant i denne sag, da den fastlægger muligheden for at reservere overførselskapacitet på budområdegrænsen mellem DK1 og DK2 til udveksling af reserver. Der er redegjort nærmere herfor nedenfor i begrundelsen for afgørelsen

På et møde den 12. august 2020 mellem Energinet og Forsyningstilsynet blev betydningen af den nordiske artikel 41-metode drøftet. Tilsynet oplyste på mødet, at tilsynet i lyset af den nordiske artikel 41-metode var usikker på, om tilsynet var kompetent myndighed til at træffe afgørelse om godkendelse af den anmeldte metode efter reglerne i elforsyningsloven. Drøftelserne på mødet fandt bl.a. sted på baggrund af et hørings svar, som Forsyningstilsynet havde modtaget fra Ørsted i forbindelse med Forsyningstilsynets foregående høring.

Energinets argumentation for hjemmelgrundlaget for den anmeldte metode er gengivet nedenfor. De hørings svar, som tilsynet har modtaget fra Ørsted og Dansk Energi forud for udarbejdelsen af udkast til afgørelsen, er også omtalt nedenfor og er vedlagt som [bilag 2 og 3](#).

Energinets partshørings svar til Forsyningstilsynets udkast til afgørelse er vedlagt som [bilag 4](#). Ørsteds hørings svar til afgørelsesudkastet er vedlagt som [bilag 5](#).

ENERGINETS ARGUMENTATION FOR HJEMMELGRUNDLAGET FOR DEN ANMELDTE METODE

På et møde den 12. august 2020 mellem Forsyningstilsynet og Energinet uddybede Energinet sin vurdering af grundlaget for, at Energinet havde anmeldt udvekslingsmetoden til tilsynets godkendelse efter elforsyningslovens §§ 73 a og 76 og § 1 i metodebekendtgørelsen og under henvisning til elforsyningslovens § 27, a, stk. 2, og § 28, stk. 2, nr. 16.

Energinets argumentation for at Forsyningstilsynet er kompetent myndighed til at godkende metoden for en kapacitetsreservation på Storebæltsforbindelsen efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, kan gengives som følger⁴:

EBGL Afsnit IV, Kapitel 2 (artiklerne 38-43), omhandler udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver.

Den nordiske artikel 41-metode er én af de metoder til grænseoverskridende balanceringskapacitetsreservationer, som to eller flere TSO'er kan anmelde til regulatorisk godkendelse, jf. EBGL artikel 38, stk. 1.

Eftersom en kapacitetsreservation via Storebæltsforbindelsen alene omhandler en kapacitetsreservation foretaget af én TSO, nemlig Energinet, finder EBGL artikel 38-42 ikke direkte anvendelse. Bestemmelserne kan dog anvendes som fortolkningsbidrag.

---

⁴ Side 4-5 i metodeanmeldelsen for udveksling af mFRR-kapacitet mellem DK1 og DK2, som Energinet har uddybet over for Forsyningstilsynet på et møde den 12. august 2020.

Det indebærer efter Energinets opfattelse en lempelse af den – efter Energinets opfattelse – restriktive fortolkning af mulighederne for at reservere kapacitet på Storebæltstforbindelsen, som følger af Energiklagenævnets afgørelse fra 2013 om en reservation på Storbæltstforbindelsen⁵.

Adgangen til at reservere kapacitet på samkøringslinjer skal efter Energinets opfattelse endvidere vurderes på baggrund af artikel 16 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet (elmarkedsforordning-en). Bestemmelsen omhandler almindelige principper for kapacitetsfordeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger. Efter Energinets opfattelse fremgår det ”generelt” af bestemmelsen:

”at metoder til håndtering af kapacitetsbegrænsninger, herunder kapacitetstildeling, skal være markedsbaserede for at lette en grænseoverskridende handel”.

Energinet henviser i den sammenhæng til elmarkedsforordningens artikel 1, litra a, hvoraf det efter Energinets opfattelse fremgår, at forordningen har til formål at forbedre det indre marked for elektricitet.

Energinet anfører herefter sammenfattende på side 5 i metodeanmeldelsen:

”Reglerne i EBGL-forordningens afsnit IV regulerer overførselskapaciteten mellem budzoner. Storebæltstforbindelsen udgør overførselskapacitet mellem to budzoner. Reguleringen må dermed være egnet til at sikre, at der på Storebæltstforbindelsen etableres de rette markeds-mæssige mekanismer til kapacitetsreservation.

At de to budzoner er underlagt samme TSO, bør ikke ændre herved, jf. tillige Energitilsynets afgørelser [om Storebæltstforbindelsen, som Energiklagenævnet stadfæstede ved den ovennævnte afgørelse af 17. juni 2013 (red.)], hvor Energitilsynet netop anfører, at Storebæltstforbindelsen har samme karakteristika som samkøringslinjer omfattet af EU-reguleringen.”

Der henvises videre til begrundelsen for afgørelsen nedenfor, hvor Forsyningstilsynet gengiver de kritikpunkter, som Energinet fremførte i forlængelse af tilsynets udkast til afgørelse.

SAGENS PARTER

Forsyningstilsynet har som led i Forsyningstilsynets behandling af sagen vurderet, hvem der kan anses som sagens part(er).

---

⁵ Energiklagenævnets afgørelse af 17. juni 2013 tilgængelig på https://ekn.naevneneshus.dk/media/documents/2013_1011-12-21.pdf

Forsyningstilsynet anser Energinet Elsystemansvar A/S (CVR nr. 39314959) som part i sagen i forvaltningsretlig forstand, idet det er Energinet-koncernens helejede datterselskab Elsystemansvar A/S, der som led i varetagelsen af ansvar for elforsyningssikkerheden har anmeldt udvekslingsmetoden.

HØRING

Forsyningstilsynet havde udkast til anmeldelse i offentlig høring for perioden 15. maj til 8. juni 2020. Ørsted og Dansk Energinet afgav høringssvar.

Relevant for denne er, at både Ørsted og Dansk Energi har anført, at metoden er i strid med EBGL og med den metode, som de nordiske TSOer havde anmeldt til godkendelse efter EBGL artikel 41, stk. 1, og som på tidspunktet for høringen var under behandling hos ACER, og at udvekslingsmetoden således skal vurderes efter reglerne i EBGL.

Forsyningstilsynet havde udkast til afgørelse i partshøring hos Energinet Elsystemansvar A/S i perioden 12. til 27. november 2020 og i offentlig høring i perioden 13.-27. november. Forsyningstilsynet modtog høringssvar fra Energinet Elsystemansvar A/S og Ørsted den 27. november 2020.

Energinet Elsystemansvar A/S' høringssvar udarbejdet af advokatfirmaet Bech-Bruun indeholder en række kritikpunkter til afgørelsesudkastet, herunder med hensyn til ACERs kompetence til – som det er sket i ACERs afgørelse 22/2022 – at træffe afgørelse om mulighederne for at foretage kapacitetsreservationer mellem budområderne DK1 og DK2. Forsyningstilsynet har behandlet disse kritikpunkter i begrundelsen for afgørelsen nedenfor.

Forsyningstilsynet forespurgte ved mail af den 30. november 2020 Energinet Elsystemansvar A/S, om Energinet Elsystemansvar A/S havde påklaget en eller flere af ACERs afgørelser 19-22/2020 til Klagenævnet under ACER, jf. artikel 28 i ACER-forordningen.

Energinet svarede samme dag, at Energinet Elsystemansvar A/S ikke havde påklaget nogen af de fire afgørelser til Klagenævnet under ACER.

Den 9. december 2020 fik Forsyningstilsynet på forespørgsel oplyst fra ACER, at ACER ikke var bekendt med, at nogen af ACERs afgørelser 19-22/2020 var blevet påklaget til Klagenævnet under ACER.

Forsyningstilsynet har partshørt Energinet over disse oplysninger fra ACER. Energinet Elsystemansvar A/S har i den anledning henvist til sit høringssvar af 27. november 2020. Energinet har anført, at en kapacitetsreservation mellem budzonerne DK1 og DK2 til sikring af forsyningssikkerheden i det danske elsystem er et rent nationalt forhold og således ikke omfattes af EBGL artikel 38-41, hvorfor Energinet ikke har påklaget ACER's afgørelser til Klagenævnet under ACER.

Ørsted har i sit høringssvar henvist til sit ovennævnte høringssvar fra 8. juni 2020 og anført, at Ørsted er enig i det anførte i afgørelsesudkastet om, at Forsyningstilsynet skal afvise den anmeldte metode, idet den skal vurderes efter den metode, som ACER har godkendt i beslutning 22/2022. Ørsted har i høringssvaret opfordret Energinet og de øvrige nordiske TSO'er til i et tæt samarbejde med markedsaktører at igangsætte et arbejde med at udvikle det tekniske og markeds-mæssige grundlag for en koordineret kapacitetsallokeringsproces for mFRR og aFRR som en forudsætning for, at der kan udveksles flere forskellige reserveprodukter på samme overførselsforbindelse.

RETSGRUNDLAG

Elforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 119 af 6. februar 2020)

Efter elforsyningslovens § 27 a, stk. 1, har Energinet ansvaret for at opretholde det fastsatte niveau for elforsynings-sikkerhed og for at overvåge udviklingen heraf. Efter lovens § 27 a, stk. 2, skal Energinet anvende markedsbaserede metoder til at anskaffe energi og andre ydelser til at opretholde det fastsatte niveau for elforsynings-sikkerhed, og hvis der kun én virksomhed tilbyder disse ydelser, skal Energinet anvende regulerede priser til betaling af disse ydelser. Elforsyningslovens § 27 a, stk. 1-2, har følgende ordlyd:

Energinet har ansvaret for at opretholde det fastsatte niveau for elforsynings-sikkerhed og for at overvåge udviklingen heraf.

Stk. 2. Ved anskaffelse af energi og andre ydelser til at opretholde det fastsatte niveau for elforsynings-sikkerhed anvender Energinet markedsbaserede metoder. Er der kun én virksomhed, der tilbyder ydelser omfattet af 1. pkt., anvender Energinet regulerede priser til betaling for ydelser.

Efter elforsyningslovens § 28, stk. 2, nr. 16, skal Energinet anvende gennemsigtige, ikke-diskriminerende og markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, som Energinet anvender til at udføre virksomhedens hverv. Elforsyningslovens § 28, stk. 2, nr. 16, har følgende ordlyd:

Stk. 2. Energinet skal udføre følgende opgaver:

[...]

16) Anvende gennemsigtige, ikkediskriminerende, markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, den anvender til at udføre sit hverv.

Efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, skal Forsyningstilsynet godkende kollektive elforsyningsvirksomheders metoder for fastsættelse af priser og betingelser for at anvende transmissions- og distributionsnet. Elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, har følgende ordlyd:

Priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet fastsættes af de kollektive elforsyningsvirksomheder efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet.

Efter elforsyningslovens § 76, stk. 1, nr. 1, i sammenhæng med stk. 2, skal Forsyningstilsynet godkende Energinet og Energinets helejede datterselskabers metoder for at beregne eller fastsætte betingelser og priser for adgang til transmissions- og distributionsnet. Elforsyningslovens § 76, stk. 1, nr. 1, og stk. 2, har følgende ordlyd:

§ 76. De kollektive elforsyningsvirksomheder skal til Forsyningstilsynet anmelde

1) de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for adgang til transmissions- og distributionsnet, herunder tariffer, jf. § 73 a,

[...]

Stk. 2. For virksomhed, der varetages af Energinet eller denne virksomheds helejede datterselskaber i medfør af § 2, stk. 2 og 3, i lov om Energinet, skal der, for så vidt angår systemansvars- og transmissionsydelse, til Forsyningstilsynet anmeldes priser, tariffer og betingelser for ydelser samt grundlaget for fastsættelsen af disse, herunder leveringsaftaler, efter Forsyningstilsynets nærmere bestemmelse.

§ 73 a, stk. 1, blev indsat i elforsyningsloven ved lov nr. 494 af 9. juni 2004. Følgende fremgår bl.a. af de bemærkninger i nr. L 236 af 21. april 2004, der angår § 73 a, stk. 1:

Bestemmelsen i § 73 a indebærer, at den systemansvarlige virksomhed og transmissions- og netvirksomheder skal udarbejde en redegørelse for, hvilke metoder der påtænkes anvendt ved fastsættelsen af betingelser og vilkår, herunder tariffer, for anvendelse af transmissions- og distributionsnet. Formålet er at sikre, at metoderne er i overensstemmelse med elforsyningslovens bestemmelser. Der skal blandt andet redegøres for, hvilke overvejelser, der ligger bag forskelle i tariffer som følge af forbrugeres og netbrugeres forskellige karakteristika. For den systemansvarlige virksomhed skal der endvidere redegøres for, hvorledes det forventede provenu fra tariffer, gebyrer etc. relaterer sig til selskabernes omkostninger.

Forpligtelsen til at anmelde de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for adgang til transmissionsnet, omfatter også metoder til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for tilvejebringelse af balanceringsydelse, jf. direktivets artikel 11 [2. el-direktiv 2003/54/EF (red.)]. Når der, i modsætning til direktivet, ikke fastsættes en særskilt bestemmelse i loven herom, skyldes det, at balanceringsydelse er en integreret del af den systemansvarlige virksomhedsopgaver og således kan betragtes som omfattet af stk. 1. På samme måde gælder, at Energitilsynets tilsyn med, at den systemansvarlige virksomheds og transmissionsvirksomhedernes priser og betingelser er rimelige, jf. elforsyningslovens § 77, også omfatter balanceringsydelse. Redegørelsen for metoderne anmeldes til Energitilsynet, jf. den nye § 76, stk. 1, nr. 1. Metoderne skal godkendes af Energitilsynet og offentliggøres af virksomhederne, før tariffer og betingelser fastsættes efter metoderne kan træde i kraft.

Det følger af elforsyningslovens § 79 a, at Forsyningstilsynet efterkommer bindende juridiske afgørelser fra ACER.

Forsyningstilsynet efterkommer bindende juridiske afgørelser fra Europa-Kommissionen og fra det europæiske agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder.

Af forarbejderne til bestemmelsen (lovforslag L87 fremsat 1. december 2010) fremgår:

Den foreslåede bestemmelse gennemfører eldirektivets artikel 37, stk. 1, litra d, som bl.a. kræver, at de regulerende myndigheder overholder relevante juridisk bindende afgørelser fra agenturet for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder i EU og Europa-Kommissionen.

[...]

Agenturet kan f.eks. træffe bindende afgørelser efter artikel 7, stk. 1, og artikel 8 i den nye agenturforordning [Artikel 6 i den nugældende ACER-forordning (red)]. Efter artikel 7, stk. 1, i agenturforordningen

kan agenturet vedtage individuelle beslutninger om tekniske spørgsmål. Efter artikel 8 i agenturforordningen kan agenturet i visse tilfælde træffe bindende afgørelser om reguleringsspørgsmål, som er nærmere beskrevet i agenturforordningen, og som vedrører adgang til grænseoverskridende infrastruktur, såsom kapacitetsfordelingsprocedurer eller adgangstariffer, samt den operative sikkerhed af en sådan infrastruktur. Agenturet kan kun træffe bindende afgørelser, hvis de involverede regulerende myndigheder ikke har opnået enighed om sådanne spørgsmål inden for 6 måneder, eller hvis de pågældende regulerende myndigheder retter en fælles anmodning til agenturet om at afgøre sagen.

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 714/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling

Forordningens artikel 2 indeholder definitioner

Definitionerne i artikel 2 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet gælder også for denne forordning med undtagelse af definitionen af »samkøringslinje«, der erstattes med følgende:

—»samkøringslinje«: transmissionslinje, som krydser eller spænder over en grænse mellem medlemsstater, og som forbinder medlemsstaternes nationale transmissionssystemer.

[...]

Efter forordningens artikel 18 har Kommissionen kompetence til at udstede netværksregler og retningslinjer. Det er med hjemmel i artikel 18, stk. 5, at Kommissionen har udstedt CACM og EBGL.

I retningslinjer vedrørende ordningen for kompensation mellem transmissionssystemoperatørerne fastsættes der, i overensstemmelse med principperne i artikel 13 og 14, hvor det er relevant:

- a) nærmere bestemmelser om proceduren for bestemmelse af, hvilke transmissionssystemoperatører der skal betale kompensation for grænseoverskridende strømme, herunder fordeling mellem operatørerne i de nationale transmissionssystemer, hvorfra de grænseoverskridende strømme stammer, og de systemer, hvor disse strømme ender, jf. artikel 13, stk. 2
- b) nærmere bestemmelser om den betalingsprocedure, der skal følges, herunder fastsættelse af det første tidsrum, der skal betales kompensation for, jf. artikel 13, stk. 3, andet afsnit
- c) nærmere bestemmelser om metoderne til bestemmelse af de husede grænseoverskridende strømme, for hvilke der skal betales kompensation i henhold til artikel 13, såvel med hensyn til mængde som type af strømme og angivelse af omfanget af sådanne strømme, der kommer fra og/eller ender i de enkelte medlemsstaters transmissionssystemer, jf. artikel 13, stk. 5
- d) nærmere bestemmelser om den metode, hvorefter omkostningerne og indtægterne ved at huse grænseoverskridende strømme skal bestemmes, jf. artikel 13, stk. 6
- e) nærmere bestemmelser om behandling i forbindelse med den indbyrdes kompensationsordning mellem transmissionssystemoperatørerne af elektricitetsstrømme, der kommer fra eller ender i lande uden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS), og
- f) principperne for deltagelse af nationale systemer, der er sammenkoblet ved hjælp af jævnstrømsforbindelser, jf. artikel 13.

2. *Retningslinjerne kan også fastlægge passende regler, der fører til en gradvis harmonisering af de tilgrundliggende principper for fastsættelsen af afgifterne for producenter og forbrugere (belastning) efter de nationale tarifordninger, herunder hensyntagen til den indbyrdes kompensationsordning mellem transmissionssystemoperatørerne i de nationale netafgifter og udsendelse af passende og effektive lokaliseringsfremmende signaler, i overensstemmelse med principperne i artikel 14.*

Retningslinjerne skal indeholde bestemmelser om passende og effektive harmoniserede lokaliseringsfremmende signaler på fællesskabsplan.

En eventuel harmonisering i den forbindelse er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan anvende mekanismer for at sikre, at de afgifter for netadgang, der afkræves af forbrugerne (belastning), er sammenlignelige i hele deres område.

3. I retningslinjer, der medfører det minimum af harmonisering, som er nødvendigt for at nå denne forordnings mål, fastsættes endvidere, hvor det er relevant:

- a) nærmere bestemmelser vedrørende formidling af oplysninger, i overensstemmelse med principperne i artikel 15*
- b) nærmere regler for handel med elektricitet*
- c) nærmere bestemmelser vedrørende regler om investeringsincitament for samkøringskapacitet, herunder lokaliseringsfremmende signaler*
- d) nærmere bestemmelser om de områder, der er nævnt i artikel 8, stk. 6.*

Med henblik herpå hører Kommissionen agenturet og ENTSO for elektricitet.

4. Retningslinjerne for administration og fordeling af ledig transmissionskapacitet på samkøringslinjerne mellem nationale systemer er anført i bilag I.

5. Kommissionen kan vedtage retningslinjer for de punkter, der er anført i stk. 1, 2 og 3 i denne artikel. Den kan ændre de retningslinjer, der er nævnt i stk. 4 i denne artikel, i overensstemmelse med principperne i artikel 15 og 16, navnlig for at indføre detaljerede retningslinjer for alle de metoder til kapacitetsfordeling, der anvendes i praksis, og for at sikre, at mekanismerne til håndtering af kapacitetsbegrænsninger udvikler sig på en måde, som er forenelig med det indre markedsmål. Hvor det er relevant, fastlægges fælles regler for den minimale sikkerhed og for de standarder for nettenes brug og drift, der er omhandlet i artikel 15, stk. 2, i forbindelse med sådanne ændringer. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i denne forordning ved at supplere den, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 23, stk. 2.

Når Kommissionen vedtager eller ændrer retningslinjer, skal den:

- a) sikre sig, at de skaber det minimum af harmonisering, der kræves for at nå denne forordnings mål, og at de ikke rækker videre, end hvad der er nødvendigt med henblik herpå, og*
- b) angive, hvilke foranstaltninger den har truffet med hensyn til at sikre overensstemmelse mellem reglerne i tredjelande, der er en del af Fællesskabets elektricitetssystem, og de pågældende retningslinjer.*

Når Kommissionen første gang vedtager retningslinjer efter denne artikel, sikrer den sig, at de i et enkelt udkast til foranstaltninger mindst dækker de forhold, hvortil der henvises i stk. 1, litra a) og d), samt i stk. 2.

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet

Direktivet indeholder i artikel 2, nr. 13 en definition på en samkøringslinje.

I dette direktiv forstås ved:

[...]

13) »samkøringslinje«: udstyr, der anvendes til at sammenkoble elektricitetssystemer

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/942 af 5. juni 2019 om oprettelse af Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER-forordningen)

ACER-forordningens betragtning 16 omhandler bl.a. ACERs afgørelser

ACER stiller en integreret ramme til rådighed, inden for hvilken de regulerende myndigheder kan deltage og samarbejde. Denne ramme bør sikre ensartet anvendelse af lovgivningen om de indre markeder for elektricitet og naturgas i hele Unionen. Hvad angår forhold, der berører mere end én medlemsstat, har ACER beføjelse til at vedtage konkrete afgørelser. Denne beføjelse bør på klart fastsatte betingelser omfatte tekniske og reguleringsmæssige spørgsmål, der kræver regional koordinering, navnlig dem der vedrører gennemførelsen af netregler og retningslinjer, samarbejde inden for regionale koordinationscentre, de reguleringsmæssige afgørelser, som er nødvendige for en effektiv overvågning af energiengrosmarkedets integritet og gennemsigtighed, afgørelser vedrørende elektricitets- og naturgasinfrastruktur, der forbinder eller vil kunne forbinde mindst to medlemsstater, og, hvis alle andre muligheder er udtømt, indrømmelse af undtagelser fra reglerne for det indre marked vedrørende nye samkøringslinjer for elektricitet og ny gasinfrastruktur beliggende i mere end én medlemsstat.

ACER-forordningens betragtning 29 omhandler nærhedsprincippet.

ACER bør i overensstemmelse med nærhedsprincippet kun vedtage konkrete afgørelser i klart definerede tilfælde og om spørgsmål, der udelukkende vedrører de formål, hvortil ACER blev oprettet.

Artikel 2, litra d i ACER-forordningen fastlægger hvilke typer af afgørelser, som ACER kan træffe.

ACER:

- a) afgiver udtalelser og henstillinger rettet til transmissionssystemoperatører, ENTSO for elektricitet, ENTSO for gas, EU DSO-enheden, regionale koordinationscentre og udpegede elektricitetsmarkedsoperatører
- b) afgiver udtalelser og henstillinger rettet til regulerende myndigheder
- c) afgiver udtalelser og henstillinger rettet til Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen
- d) udsteder konkrete afgørelser om fremlæggelse af oplysninger i overensstemmelse med artikel 3, stk. 2, artikel 7, stk. 2, litra b), og artikel 8, litra c); om godkendelse af metoderne, vilkårene og betingelserne i overensstemmelse med artikel 4, stk. 4, og artikel 5, stk. 2, 3 og 4; om revision af budområder som omhandlet i artikel 5, stk. 7; om tekniske spørgsmål som omhandlet i artikel 6, stk. 1; om mægling mellem regulerende myndigheder i overensstemmelse med artikel 6, stk. 10; vedrørende de regionale koordinationscentre som omhandlet i artikel 7, stk. 2, litra a), om godkendelse og ændring af metoder og beregninger og tekniske specifikationer som omhandlet i artikel 9, stk. 1; om godkendelse og ændring af metoder som omhandlet i artikel 9, stk. 3; om undtagelser som omhandlet i artikel 10; om infrastruktur som omhandlet i artikel 11, litra d); og om spørgsmål vedrørende engrosmarkedets integritet og gennemsigtighed i henhold til artikel 12.
- e) forelægger Kommissionen ikkebindende overordnede retningslinjer i overensstemmelse med artikel 59 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 og artikel 6 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2009.

Artikel 6, stk. 10, i ACER-forordningen indeholder proceduren for ACERs vedtagelse af afgørelser

10. ACER har kompetence til at vedtage konkrete afgørelser om reguleringsmæssige spørgsmål, der påvirker den grænseoverskridende handel eller grænseoverskridende systemsikkerhed, og som kræver en fælles afgørelse fra mindst to regulerende myndigheder, hvor sådanne kompetencer er blevet tillagt de regulerende myndigheder i henhold til en af følgende retsakter:

- a) en lovgivningsmæssig EU-retsakt vedtaget i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure
- b) netregler og retningslinjer vedtaget inden den 4. juli 2019 og senere revisioner af disse netregler og retningslinjer; eller
- c) netregler og retningslinjer vedtaget som gennemførelsesretsakter i henhold til artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011:

ACER har kompetence til at vedtage konkrete afgørelser som specificeret i første afsnit i følgende situationer:

- a) hvor de kompetente regulerende myndigheder ikke har kunnet nå til enighed inden for seks måneder fra sagens forelæggelse for den sidste af disse regulerende myndigheder, eller inden for fire måneder i sager i henhold til artikel 4, stk. 7, i denne forordning eller artikel 59, stk. 1, litra c), eller artikel 62, stk. 1, litra f), i direktiv (EU) 2019/944, eller
- b) på grundlag af en fælles anmodning fra de kompetente regulerende myndigheder.

Artikel 21, stk. 1, i ACER-forordningen fastlægger sammensætningen af ACERs Repræsentantskab, som Forsyningstilsynet deltager i:

Repræsentantskabet består af:

- a) overordnede repræsentanter for de regulerende myndigheder i overensstemmelse med artikel 57, stk. 1, i direktiv (EU) 2019/944 og artikel 39, stk. 1, i direktiv 2009/73/EF, og en suppleant pr. medlemsstat udpeget blandt nuværende overordnede embedsmænd hos disse myndigheder, som alle udpeges af den regulerende myndighed
- b) en repræsentant for Kommissionen uden stemmeret.

Kun én repræsentant for hver medlemsstats regulerende myndighed må være en del af repræsentantskabet.

Artikel 22 i ACER-forordningen fastlægger opgaverne hos ACERs Repræsentantskab. Bestemmelsens stk. 5 omhandler de den rolle, repræsentantskabet varetager som led i ACERs beslutningstagen

Repræsentantskabet træffer afgørelse med et flertal på to tredjedele af de tilstedeværende medlemmer, idet hvert medlem har én stemme.

2. Repræsentantskabet vedtager og offentliggør sin forretningsorden, som skal indeholde nærmere bestemmelser for afstemningsregler, navnlig reglerne for, hvornår et medlem kan handle på vegne af et andet medlem, samt, hvor det er hensigtsmæssigt, også reglerne for, hvornår repræsentantskabet er beslutningsdygtigt. Forretningsordenen kan foreskrive specifikke arbejdsmetoder for behandlingen af spørgsmål, der opstår i forbindelse med regionale samarbejdsinitiativer.

3. Repræsentantskabet handler uafhængigt i udførelsen af de opgaver, der pålægges det ved denne forordning, uden at dette berører de medlemmer, der handler på vegne af deres respektive regulerende myndigheder, og må ikke søge eller efterleve instrukser fra en medlemsstats regering, fra Kommissionen eller fra en anden offentlig eller privat enhed.

4. Repræsentantskabets sekretariatsfunktioner varetages af ACER.

5. Repræsentantskabet:

a) afgiver udtalelse og fremsætter, hvor det er hensigtsmæssigt, bemærkninger og ændringsforslag til teksten til direktørens forslag til de i artikel 3, stk. 1, artikel 4-8, artikel 9, stk. 1 og 3, artikel 10, artikel 11, litra c), artikel 13, artikel 15, stk. 4, samt artikel 30 og 43 omhandlede udkast til udtalelser, henstillinger og afgørelser, der behandles med henblik på vedtagelse

b) bistår inden for sine beføjelser direktøren med vejledning vedrørende varetagelsen af direktørens opgaver med undtagelse af de opgaver, ACER udfører i henhold til forordning (EU) nr. 1227/2011, og bistår ACER's arbejdsgrupper, der er nedsat i henhold til artikel 30, med vejledning

c) afgiver udtalelse til bestyrelsen om den ansøger, der skal udnævnes til direktør i henhold til artikel 19, stk. 1, litra a), og artikel 23, stk. 2

d) godkender programmeringsdokumentet i overensstemmelse med artikel 20, stk. 1

e) godkender i overensstemmelse med artikel 19, stk. 1, litra k), og artikel 24, stk. 1, litra i), årsrapportens særskilte afdeling om ACER's reguleringsvirksomhed

f) afgiver udtalelse til bestyrelsen om forretningsordenen i henhold til artikel 14, stk. 5, og artikel 30, stk. 3

g) afgiver udtalelse til bestyrelsen om de i artikel 41 omhandlede kommunikations- og formidlingsplaner

h) afgiver udtalelse til bestyrelsen om de proceduremæssige regler for de i artikel 43 omhandlede forbindelser med tredjelande eller internationale organisationer.

6. Europa-Parlamentet underrettes om udkastet til dagsorden for repræsentantskabets kommende møder mindst to uger forud for et møde. Senest to uger efter disse møder sendes udkastet til mødeprotokol til Europa-Parlamentet. Europa-Parlamentet kan opfordre formanden for repræsentantskabet eller næstformanden til, med fuld respekt for deres uafhængighed, at afgive en erklæring over for sit kompetente udvalg og besvare spørgsmål fra medlemmerne af dette udvalg.

Artikel 28 i ACER-forordningen omhandler muligheden, herunder frister, for at klage til Klagenævnet under ACER over afgørelser truffet af ACER.

Alle fysiske og juridiske personer, herunder de regulerende myndigheder, kan påklage en i artikel 2, litra d), omhandlet afgørelse, som er rettet til den pågældende, eller en afgørelse, som, selv om den formelt er rettet til en anden person, berører den pågældende umiddelbart og individuelt.

2. Klagen skal omfatte begrundelsen for klagen og indgives skriftligt til ACER senest to måneder efter, at afgørelsen er meddelt den berørte person, eller, hvis dette ikke er sket, senest to måneder efter offentliggørelsen af ACER's afgørelse. Klagenævnet træffer afgørelse i klagesagen senest fire måneder efter klagens indgivelse.

3. En klage indgivet i henhold til stk. 1 har ikke opsættende virkning. Klagenævnet kan dog give klagen opsættende virkning, hvis det finder det berettiget.

4. Kan klagen antages til behandling, undersøger klagenævnet, om den er velbegrundet. Klagenævnet opfordrer så ofte, det er nødvendigt, parterne i klagesagen til at fremsætte deres bemærkninger til klagenævnets egne meddelelser eller andre parters indlæg i klagesagen inden for nærmere fastsatte tidsfrister. Parterne i klagesager har ret til at fremlægge deres synspunkter mundtligt.

5. Klagenævnet kan bekræfte afgørelsen eller hjemvise sagen til ACER's kompetente organ. Sidstnævnte er bundet af klagenævnets afgørelse.

6. Afgørelser truffet af klagenævnet offentliggøres af ACER.

Artikel 29 i ACER-forordningen omhandler søgsmål indbragt over for EU-domstolen

Søgsmål med påstand om annullation af en afgørelse, som ACER har truffet i henhold til denne forordning, eller vedrørende manglende handling inden for de gældende frister, kan kun indbringes for Den Europæiske Unions Domstol, efter at klageproceduren i artikel 28 er udtømt. ACER træffer de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme Den Europæiske Unions Domstols afgørelser.

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet

Direktivet indeholder i artikel 2, nr. 39, en definition på en samkøringslinje.

I dette direktiv forstås ved:

39) »samkøringslinje«: udstyr, der anvendes til at sammenkoble elektricitetssystemer

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet (elmarkedsforordningen)

Elmarkedsforordningens artikel 1, litra a, indeholder et af formålene med forordningen

Artikel 1

1. Denne forordning har til formål at:

a) fastlægge grundlaget for en effektiv opfyldelse af energiunionens målsætninger, navnlig klima- og energirammen for 2030, ved at lade markedssignaler være styrende med henblik på øget effektivitet, en større andel af vedvarende energikilder, forsyningsikkerhed, fleksibilitet, bæredygtighed, dekarbonisering og innovation

Elmarkedsforordningens artikel 2, nr. 1, indeholder en definition på en samkøringslinje

I denne forordning forstås ved:

1) »samkøringslinje«: en transmissionslinje, som krydser eller spænder over en grænse mellem medlemsstater, og som forbinder medlemsstaternes nationale transmissionssystemer

Elmarkedsforordningens artikel 16 fastlægger almindelige principper for kapacitetsfordeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger.

Problemer med kapacitetsbegrænsninger i nettet skal håndteres ved hjælp af ikke-diskriminerende markedsbaserede løsninger, der giver de berørte markedsdeltagere og transmissionssystemoperatører effektive økonomiske signaler. Problemer med kapacitetsbegrænsninger i nettet skal løses ved hjælp af ikke-transaktionsbaserede metoder, dvs. metoder, der ikke indebærer et valg mellem de enkelte markedsdeltageres kontrakter. Når transmissionssystemoperatøren træffer driftsforanstaltninger for at sikre, at transmissionssystemet forbliver i normal tilstand, skal transmissionssystemoperatøren tage højde for disse foranstaltningers påvirkning af tilgrænsende systemområder og samordne sådanne foranstaltninger med andre berørte transmissionssystemoperatører som fastsat ved forordning (EU) 2015/1222.

2. Transaktionsbegrænsende procedurer må kun benyttes i nødstilfælde, dvs. hvor transmissionssystemoperatøren skal handle hurtigt, og hvor belastningsomfordeling eller modkøb ikke er mulige. Sådanne procedurer skal anvendes uden forskelsbehandling. Bortset fra force majeure-tilfælde skal markedsdeltagere, der har fået tildelt kapacitet, have kompensation for enhver sådan begrænsning.

3. De regionale koordinationscentre udfører koordineret kapacitetsberegning i overensstemmelse med denne artikels stk. 4 og 8 i som fastsat i artikel 37, stk. 1, litra a), og i artikel 42, stk. 1.

De regionale koordinationscentre beregner overførselskapacitet under overholdelse af de driftsmæssige sikkerhedsgrenser og ved hjælp af data fra transmissionssystemoperatører, herunder data om den tekniske tilgængelighed af afhjælpende tiltag, undtagen belastningsreduktion. Hvor de regionale koordinationscentre konkluderer, at de afhjælpende foranstaltninger, der er tilgængelige i kapacitetsberegningens regionen eller mellem kapacitetsberegningens regionerne, ikke er tilstrækkelige til at opnå det lineære forløb i henhold til artikel 15, stk. 2, eller minimumskapaciteterne i nærværende artikels stk. 8, samtidig med at de driftsmæssige sikkerhedsgrenser overholdes, kan de som en sidste udvej fastsætte koordinerede tiltag, der reducerer overførselskapaciteten tilsvarende. Transmissionssystemoperatører må kun afvige fra koordinerede tiltag med hensyn til koordineret kapacitetsberegning og koordineret sikkerhedsanalyse i overensstemmelse med artikel 42, stk. 2.

Senest tre måneder efter idriftsættelsen af de regionale koordinationscentre i henhold til artikel 35, stk. 2, i denne forordning og hver tredje måned derefter, aflægger de regionale koordinationscentre rapport til de relevante regulerende myndigheder og ACER om kapacitetsreduktioner eller afvigelser fra koordinerede tiltag i henhold til andet afsnit og vurderer situationerne og fremsætter om nødvendigt anbefalinger om, hvordan sådanne afvigelser kan undgås i fremtiden. Hvis ACER konkluderer, at forudsætningerne for en afvigelse i henhold til dette stykke ikke er opfyldt eller er af strukturel art, indgiver ACER en udtalelse til de relevante regulerende myndigheder og Kommissionen. De kompetente regulerende myndigheder træffer passende tiltag over for transmissionssystemoperatørerne eller de regionale koordinationscentre i henhold til artikel 59 eller 62 i direktiv (EU) 2019/944, hvis forudsætningerne for en afvigelse i henhold til dette stykke ikke var opfyldt.

Afvigelser af strukturel karakter behandles i en handlingsplan som omhandlet i artikel 14, stk. 7, eller i en ajourført udgave af en eksisterende handlingsplan.

4. Det størst mulige kapacitetsniveau på samkøringslinjerne og de transmissionsnet, der er berørt af grænseoverskridende kapacitet, skal stilles til rådighed for markedsdeltagerne under overholdelse af standarderne for sikker netdrift. Modkøb og belastningsomfordeling, herunder grænseoverskridende belastningsomfordeling, skal anvendes for at optimere den tilgængelige kapacitet for at nå den minimumskapacitet, der er fastsat i stk. 8. Der skal anvendes en koordineret og ikkediskriminerende procedure for grænseoverskridende afhjælpende foranstaltninger for at muliggøre sådan optimering efter gennemførelse af en metode til deling af omkostningerne ved belastningsomfordeling og modkøb.

5. Kapacitet skal tildeles efter eksplicitte kapacitetsauktioner eller implicitte auktioner, der omfatter såvel kapacitet som energi. De to metoder kan sameksistere på samme samkøringslinje. For intra-day-handel anvendes kontinuerlig handel, der kan suppleres med auktioner.

6. I tilfælde af kapacitetsbegrænsninger honoreres de gyldige højeste bud på netkapacitet, uanset om de er implicitte eller eksplicitte, der tilbyder den højeste værdi for den utilstrækkelige transmissionskapacitet, inden for en given tidsramme. Medmindre der er tale om nye samkøringslinjer, som er omfattet af en undtagelse i henhold til artikel 7 i forordning (EF) nr. 1228/2003, artikel 17 i forordning (EF) nr. 714/2009 eller nærværende forordnings artikel 63, er det forbudt at fastsætte mindstepriser som led i kapacitetsfordelingsmetoder.

7. Kapacitet skal frit kunne omsættes på et sekundært grundlag, forudsat at transmissionssystemoperatøren underrettes tilstrækkelig god tid i forvejen. Afviser en transmissionssystemoperatør en sekundær handel (transaktion), skal dette på en tydelig og gennemsigtig måde meddeles og forklares over for alle markedsdeltagere af den pågældende transmissionssystemoperatør, og den regulerende myndighed oplyses derom.

8. Transmissionssystemoperatører må ikke begrænse den mængde af kapacitet på samkøringslinjerne, der skal stilles til rådighed for markedsdeltagere som et middel til at løse kapacitetsbegrænsninger inden for deres eget budområde eller som et middel til at styre strømme, der er resultat af transaktioner inden for samme budområde. Uden at det berører anvendelsen af fritagelserne i henhold til denne artikels stk. 3 og 9 og anvendelsen af artikel 15, stk. 2, anses nærværende stykke for at være overholdt, hvis følgende minimumsniveauer for tilgængelig kapacitet for budområdeoverskridende handel er nået:

a) for grænser, der anvender en koordineret nettotransmissionskapacitetsmetode, udgør minimumskapaciteten 70 % af transmissionskapaciteten under overholdelse af de driftsmæssige sikkerhedsgrenser efter fradrag af eventuelle uforudsete hændelser som fastsat i overensstemmelse med retningslinjerne om kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger vedtaget på grundlag af artikel 18, stk. 5, i forordning (EF) nr. 714/2009

b) for grænser, der anvender en flowbaseret tilgang, udgør minimumskapaciteten en margin fastsat i kapacitetsberegningssprocessen som værende til rådighed for strømme, der er skabt ved budområdeoverskridende udveksling. Margenen udgør 70 % af kapaciteten under overholdelse af de driftsmæssige sikkerhedsgrenser for interne og budområdeoverskridende kritiske netelementer, under hensyntagen til eventuelle uforudsete hændelser som fastsat i overensstemmelse med retningslinjerne for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger vedtaget på grundlag af artikel 18, stk. 5, i forordning (EF) nr. 714/2009.

Den samlede andel på 30 % kan anvendes til sikkerhedsmargen, loop flows og interne strømme for hvert kritisk netelement.

9. Efter anmodning fra transmissionssystemoperatørerne i en kapacitetsberegningssregion kan de relevante regulerende myndigheder give en fritagelse fra stk. 8 af forudsigelige årsager, hvor det er nødvendigt for at opretholde driftssikkerheden. Sådanne fritagelser, der ikke må vedrøre afkortning af kapacitet allerede tildelt i henhold til stk. 2, skal gives for højst et år ad gangen eller, forudsat at omfanget af fritagelsen falder betydeligt efter det første år, op til højst to år. Omfanget af sådanne fritagelser skal være strengt begrænset til det nødvendige for at opretholde operationel sikkerhed, og de skal undgå forskelsbehandling mellem intern og budområdeoverskridende udveksling.

Den regulerende myndighed hører, inden der gives en fritagelse, andre medlemsstaters regulerende myndigheder, for så vidt de indgår i den berørte kapacitetsberegningssregion. Er en regulerende myndighed uenig i den foreslåede fritagelse, træffer ACER afgørelse om, hvorvidt den skal gives i henhold

til artikel 6, stk. 10, litra a), i forordning (EU) 2019/942. Der skal offentliggøres en redegørelse for fritagelsens berettigelse og begrundelse.

Gives en fritagelse, udarbejder og offentliggør den pågældende transmissionssystemoperatør en metode og projekter, som tilvejebringer en langsigtet løsning på det problem, der søges taget højde for med fritagelsen. Fritagelsen udløber, når fristen for fritagelsen er nået, eller når løsningen er indført, afhængig hvad der sker først.

10. Markedsdeltagerne meddeler i rimelig tid forud for den relevante driftsperiode de berørte transmissionssystemoperatører, om de har til hensigt at anvende den tildelte kapacitet. Tildelt kapacitet, der ikke vil blive udnyttet, skal atter stilles til rådighed til markedet på en åben, gennemsigtig og ikkediskriminerende måde.

11. Så vidt det er teknisk muligt, skal transmissionssystemoperatørerne dirigere modsatrettede elektricitetsstrømmes kapacitetsbehov gennem den samkøringslinje, hvor der er kapacitetsproblemer, for at udnytte denne linjes kapacitet mest muligt. Idet der tages fuldt hensyn til netsikkerheden, må transaktioner, der afhjælper kapacitetsbegrænsningerne, ikke afvises.

12. De finansielle konsekvenser af, at forpligtelser i forbindelse med fordeling af kapacitet ikke opfyldes, pålægges de transmissionssystemoperatører eller NEMO'erne, der er ansvarlige for en sådan manglende opfyldelse. Hvor markedsdeltagerne ikke udnytter den kapacitet, som de har forpligtet sig til at anvende, eller i forbindelse med eksplicit bortauktioneret kapacitet undlader at handle kapacitet på et sekundært grundlag eller tilbageføre kapaciteten i tide, fortaber disse markedsdeltagere retten til en sådan kapacitet og betaler en tarif, der afspejler omkostningerne. Ethvert gebyr, der afspejler omkostningerne, i forbindelse med manglende udnyttelse af kapacitet, skal være velbegrundet og stå i et rimeligt forhold til de faktiske udgifter. Hvis en transmissionssystemoperatør ikke opfylder sin forpligtelse til at levere fast transmissionskapacitet, er den forpligtet til at yde markedsdeltageren erstatning for tabet af kapacitetsrettigheder. Der tages i den sammenhæng ikke hensyn til indirekte tab. De centrale begreber og metoder til fastlæggelse af ansvar i forbindelse med, at forpligtelser ikke opfyldes, fastsættes i forvejen med hensyn til de finansielle konsekvenser og kan revideres af den relevante regulerende myndighed.

13. Ved fordelingen af omkostningerne ved afhjælpende foranstaltninger mellem transmissionssystemoperatører analyserer de regulerende myndigheder, i hvilket omfang strømme, der er et resultat af transaktioner inden for samme budområde, bidrager til den konstaterede kapacitetsbegrænsning mellem to budområder, og fordeler omkostningerne baseret på bidraget til kapacitetsbegrænsningen, til transmissionssystemoperatørerne i de budområder, der skaber sådanne strømme, med undtagelse af omkostninger, som er forårsaget af strømme, der er et resultat af transaktioner inden for samme budområde, og som ligger under det niveau, der kunne forventes uden strukturelle kapacitetsbegrænsninger i et budområde.

Dette niveau fastsættes og analyseres i fællesskab af alle transmissionssystemoperatører i en kapacitetsberegningssregion for hver individuel budområdegrense og er betinget af godkendelse af alle de regulerende myndigheder i kapacitetsberegningssregionen.

Elmarkedsforordningens artikel 17 omhandler fordeling af overførselskapaciteten på tværs af tidsrammer

Artikel 17

4. Hvor overførselskapacitet fordeles med henblik på udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver i henhold til denne forordnings artikel 6, stk. 8, anvender transmissionssystemoperatørerne de metoder, der er opstillet i retningslinjerne for balancering af elektricitet, der er vedtaget på grundlag af artikel 6, stk. 11, i forordning (EF) nr. 714/2009 [dvs. bl.a. CACM og EBGL omtalt nedenfor (red)].

Kommissionens forordning (EU) 2015/1222 af 24. juli 2015 om fastsættelse af retningslinjer for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger (CACM)

CACM betragtning nr. 6, og artikel 3, litra d, omhandler forordningens formål

Betragtning 6.

Kapacitetsberegningen for tidsrammerne for day-ahead- og intraday-koblingen bør koordineres, som minimum på regionalt niveau, for at sikre, at kapacitetsberegningen er pålidelig, og at den optimale kapacitet stilles til rådighed for markedet. Der bør udarbejdes fælles regionale kapacitetsberegningsskemaer, som definerer inputdata, beregningstilgange- og metoder samt krav til validering. Oplysningerne om tilgængelig kapacitet bør ajourføres rettidigt og på baggrund af de nyeste data ved hjælp af en effektiv kapacitetsberegningsskemaer.

Artikel 3

Denne forordning har til formål at:

[...]

d) optimere beregningen og tildelingen af overførselskapacitet

CACM artikel 15 omhandler kapacitetsberegningsskemaer og definition af budområdegrænser

Artikel 15

Senest tre måneder efter denne forordnings ikrafttrædelse samarbejder TSO'erne om at udarbejde et fælles forslag om fastsættelse af kapacitetsberegningsskemaer. Forslaget sendes i høring i overensstemmelse med artikel 12.

2. Det i stk. 1 omhandlede forslag skal definere de budområdegrænser, som tildeles de TSO'er, der er medlem af en kapacitetsberegningsskemaer.

Kommissionens forordning (EU) 2017/2195 af 23. november 2017 om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet (EBGL)

EBGL betragtning 5 omhandler bl.a. betydningen af reglerne i EBGL for likviditeten for korttidsmarkederne ved at tilskynde til mere grænseoverskridende handel.

Med denne forordning indføres en række tekniske og driftsrelaterede regler samt markedsregler for hele EU, der skal styre funktionen af balancemarkederne for elektricitet. Den opstiller regler for anskaffelse af balanceringskapacitet, aktivering af balanceringsenergi og afregning af balanceansvarlige parter. Den kræver desuden, at der udvikles harmoniserede metoder til tildeling af områdeoverskridende transmissionskapacitet med henblik på balancering. Disse regler vil øge likviditeten på korttidsmarkeder ved at tilskynde til mere grænseoverskridende handel og en mere effektiv udnyttelse af det eksisterende net med henblik på balancering af energi. Eftersom bud på balanceringsenergi vil konkurrere på balanceringsplatforme på EU-plan, vil der ligeledes opnås en positiv indvirkning på konkurrencen.

EBGL artikel 6, stk. 3, 1. pkt., omhandler ændringer til vedtagelse og ændringer af vilkår eller metoder

Artikel 6

[...]

3. TSO'er, der er ansvarlige for at udarbejde forslag til vilkår, betingelser og metoder, eller regulerende myndigheder, der er ansvarlige for at vedtage disse, jf. artikel 5, stk. 2, 3 og 4, kan anmode om en ændring af disse vilkår, betingelser og metoder.

EBGL artikel 38-43 omhandler udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver. Artikel 38 indeholder de generelle krav dertil.

Artikel 38

1. To eller flere TSO'er kan på eget initiativ eller på anmodning fra deres relevante regulerende myndigheder i overensstemmelse med artikel 37 i direktiv 2009/72/EF udarbejde et forslag om anvendelse af en af følgende processer:

- a) den fælles optimerede tildelingsproces i henhold til artikel 40
- b) den markedsbaserede tildelingsproces i henhold til artikel 41
- c) tildelingsprocessen på baggrund af en økonomisk effektivitetsanalyse i henhold til artikel 42.

Overførselskapacitet, der tildeles med henblik på udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver inden denne forordnings ikrafttrædelse, kan fortsat anvendes til dette formål indtil kontraktperiodens udløb.

2. Forslaget om anvendelse af tildelingsprocessen skal indeholde:

- a) budområdegrænserne, tidsrammen for markedet, varigheden af anvendelsen og den metode, som skal anvendes
- b) ved en tildelingsproces på baggrund af en økonomisk effektivitetsanalyse: mængden af tildelt overførselskapacitet og selve den økonomiske effektivitetsanalyse, som indeholder en begrundelse for en sådan tildelings effektivitet.

3. Senest fem år efter denne forordnings ikrafttrædelse skal alle TSO'er udforme et forslag med henblik på at harmonisere metoden til tildelingsprocessen for overførselskapacitet med henblik på udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver for hver tidsramme i henhold til artikel 40 og i givet fald i henhold til artikel 41 og 42.

4. Overførselskapacitet, der tildeles med henblik på udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver, må udelukkende anvendes til frekvensgenoprettelsesreserver med manuel aktivering og frekvensgenoprettelsesreserver med automatisk aktivering og til erstatningsreserver. Sikkerhedsmargenen, der er beregnet i henhold til forordning (EU) 2015/1222, skal anvendes til forvaltning og udveksling af frekvenskontrolreserver, med undtagelse af jævnstrømsforbindelser, hvortil der ligeledes kan tildeles overførselskapacitet til forvaltning og udveksling af frekvenskontrolreserver i overensstemmelse med stk. 1.

5. TSO'er må kun tildele overførselskapacitet med henblik på udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver, såfremt overførselskapaciteten beregnes i overensstemmelse med de kapacitetsberegningemetoder, der er udviklet i overensstemmelse med forordning (EU) 2015/1222 og i henhold til forordning (EU) 2016/1719.

6. TSO'er skal medregne overførselskapacitet, der tildeles med henblik på overførsel af balanceringskapacitet eller deling af reserver, som allerede tildelt overførselskapacitet i forbindelse med beregningerne af overførselskapaciteten.

7. Hvis indehavere af fysiske transmissionsrettigheder anvender overførselskapacitet med henblik på udveksling af balanceringskapacitet, anses kapaciteten for udelukkende at være nomineret med henblik på at udelukke den fra anvendelsen af princippet om brug den eller sælg den (»UIOSI«).

8. Alle TSO'er, der udveksler balanceringskapacitet eller deler reserver, skal regelmæssigt vurdere, om der stadig er behov for overførselskapacitet, der er tildelt med henblik på udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver, til dette formål. Anvendes tildelingsprocessen på baggrund af en økonomisk effektivitetsanalyse, foretages denne vurdering mindst hvert år. Når der ikke længere er behov for overførselskapacitet, der er tildelt med henblik på udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver, skal den frigøres hurtigst muligt og tilbageleveres i de efterfølgende tidsrammer for kapacitetstildeling. Denne overførselskapacitet anses ikke længere for at være allerede tildelt overførselskapacitet i forbindelse med beregningerne af overførselskapaciteten.

9. Hvis overførselskapacitet, der er tildelt med henblik på udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver, ikke er blevet anvendt til den tilknyttede udveksling af balanceringsenergi, skal den frigøres til udveksling af balanceringsenergi med kortere aktiveringstid eller til forvaltning af processen til udligning af modsatrettede ubalancer.

Artikel 41 omhandler den markedsbaserede tildelingsproces, som er den proces, der er benyttet i den nordiske artikel 41- metode.

Artikel 41

1. Senest to år efter denne forordnings ikrafttrædelse kan alle TSO'er i en kapacitetsberegningssregion udforme et forslag til en metode til en markedsbaseret tildelingsproces vedrørende overførselskapacitet til udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver. Denne metode skal gælde for udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver med en kontraktperiode, som ikke overstiger én dag, og hvor kontrakten indgås højst én uge forud for leveringen af balanceringskapaciteten. Metoden skal omfatte:

- a) underrettningsprocessen vedrørende anvendelsen af den markedsbaserede tildelingsproces
- b) en detaljeret beskrivelse af, hvordan den faktiske markedsværdi af overførselskapacitet til udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver bestemmes, samt den forventede markedsværdi af overførselskapacitet til udveksling af energi og i givet fald den faktiske markedsværdi af overførselskapacitet til udveksling af energi og den forventede markedsværdi af overførselskapacitet til udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver
- c) en detaljeret beskrivelse af prissætningsmetoden, ordningen for bindende kapacitet og delingen af flaskehalsindtægter fra den overførselskapacitet, der er blevet tildelt bud vedrørende udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver gennem den markedsbaserede tildelingsproces
- d) processen, hvorved der fastlægges en maksimal mængde af tildelt overførselskapacitet med henblik på udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver i henhold til stk. 2.

2. Overførselskapacitet, der tildeles på baggrund af en markedsbaseret tildelingsproces, skal begrænses til 10 % af den kapacitet, som stod til rådighed for udveksling af energi i det foregående relevante kalenderår mellem de pågældende budområder, eller for så vidt angår nye samkøringslinjer 10 % af disse nye samkøringslinjers samlede installerede tekniske kapacitet.

Denne begrænsning af mængden finder ikke nødvendigvis anvendelse, når kontrakten indgås højst to dage forud for leveringen af balanceringskapacitet, eller for budområdegrænser forbundet via jævnstrømsamkøringslinjer indtil den fælles optimerede tildelingsproces harmoniseres på EU-niveau i henhold til artikel 38, stk. 3.

3. Denne metode skal bygge på en sammenligning af den faktiske markedsværdi af overførselskapacitet til udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver og den forventede markedsværdi af overførselskapacitet til udveksling af energi eller på en sammenligning af den forventede markedsværdi af overførselskapacitet til udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver og den faktiske markedsværdi af overførselskapacitet til udveksling af energi.

4. Prissætningsmetoden, ordningen for bindende kapacitet og delingen af flaskehalsindtægter fra overførselskapacitet, der er blevet tildelt med henblik på udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver gennem den markedsbaserede tildelingsproces, skal sikre ligebehandling med den overførselskapacitet, der tildeles til udveksling af energi.

5. Overførselskapacitet, der er tildelt med henblik på udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver gennem den markedsbaserede tildelingsproces, må kun anvendes til udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver og den dertil knyttede udveksling af balanceringsenergi.

ACER Decision 06/2016 on the Electricity Transmission System Operators' Proposal for the determination of Capacity Calculation Regions

ACERs afgørelse 06/2016 omhandler fastlæggelsen af kapacitetsberegningssregioner efter CACM. Regionerne består af budzonegrænser mellem og i EU-medlemsstater, som CACM finder anvendelse i.

Annex 1, Artikel 3:

Capacity Calculation Region 1:

The CCR Nordic shall include the bidding zone borders listed below and shown on the map No 1 included in the Appendix to this document as attributed to the referred TSOs:

- a) Denmark 1 -Sweden 3 (DK1-5E3), Energinet.dk and Svenska kraftnat;*
- b) Denmark 2 -Sweden 4 (DK2-5E4), Energinet.dk and Svenska kraftnat;*
- c) Denmark 1 -Denmark 2 (DK1-DK2), Energinet.dk;*
- d) Sweden 4 -Sweden 3 (5E4-SE3), Svenska kraftnat;*
- e) Sweden 3 -Sweden 2 (5E3-5E2), Svenska kraftnat;*
- f) Sweden 2 -Sweden 1 (SE2-SE1), Svenska kraftnat;*
- g) Sweden 3 -Finland (SE3-FI), Svenska kraftnat and Fingrid Oyj; and*
- h) Sweden 1 -Finland (SE1 -FI), Svenska kraftnat and Fingrid Oyj.*

ACER Decision 22/2020 on the market-based allocation process of cross-zonal capacity for the exchange for balancing capacity for the Nordic CCR

ACERs afgørelse 22-2020 omhandler en markedsbaseret tildelingsproces for udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver i mellem budzoneområderne i den nordiske kapacitetsberegningssregion (CCR Nordic).

Artikel 2 fastlægger afgørelsens adressat

Article 2

This Decision is addressed to Nordic CCR TSOs

Energinet Fingrid, and Svenska kraftnä

I betragtning 59 gengiver ACER de drøftelser, som ACER havde med de nordiske TSOer og regulerende myndigheder som led i ACERs forberedelse af afgørelsen om den nordiske artikel 41-metode. Drøftelserne pågik efter, at de nordiske TSOers forslag om oprettelse af et nordisk aFRR-kapacitetsmarked var overgået til ACER. Forslagene overgik til ACER, fordi de regulerende myndigheder i den nordiske kapacitetsberegningsregion ikke kunne godkende forslagene, jf. herved ACER-forordningens artikel 6, stk. 10, 2. led, litra a, hvorefter de regulerende myndigheder oversendte forslagene til ACER med anmodning om at ACER traf afgørelse derom, jf. ACER-forordningens artikel 6, stk. 10, 2. led, litra b.

Betragtning nr. 59 omhandler drøftelserne om, hvorvidt begrænsninger i muligheden for at reservere overførselskapacitet til balanceringsreserver skal fastlægges i den nordiske artikel 41-metode eller i en af de andre metoder, der fastlægger rammerne for det nordiske aFRR-marked. I dette tilfælde metoden efter EBGL artikel 33, stk. 1, eller artikel 38, stk. 1, som ACER ligeledes traf afgørelser om den 5. august 2020⁶. Under drøftelserne blev en reservation af mFRR-kapacitet over Storebæltsforbindelsen bragt op af TSOerne (fremhævet med fed i citatet nedenfor).

*In the feedback referred to in Recital (25), TSOs noted that, pursuant to Article 41(2) of the EB Regulation, there are no limits when contracting is done not more than two days in advance but a limit can be lowered by the relevant regulatory authorities according to Article 39(6) of the EB Regulation. **Furthermore, the TSOs stated that since there might be other cross-border markets for standard balancing capacity products (e.g. mFRR on DK1-DK2), such limits should preferably be set in the proposals pursuant to Article 33(1) or 38(1) of the EB Regulation instead of the methodology pursuant to Article 41(1) of the EB Regulation, which is applicable to all balancing capacity markets applying the market-based method in the Nordic CCR. As described in Recital (56) above and in accordance with the text of Article 39(6) of the EB Regulation, following an efficiency assessment the relevant regulatory authorities can set another limit than specified in Article 41(2) of the EB Regulation where the contracting is not done more than two days in advance. Since the default limit set in Article 41(2) of the EB Regulation is 10% and under the scope of Article 41 of the EB Regulation, ACER agrees with the setup as described in the Proposal. If this limit can be increased following an efficiency assessment in accordance with Article 39(6) of the EB Regulation, TSOs are therefore required to amend this methodology, if deemed beneficial.***

Annex I (selve metoden)

Artikel 1 fastlægger metodens genstand og anvendelsesområde.

Article 1

Subject matter and scope

1. *This document is the methodology for the market-based allocation process of cross-zonal capacity for the exchange of balancing capacity in accordance with Article 41(1) of the EB Regulation. It is*

---

⁶ Se ovenfor i sagsfremstillingen ved fodnote 3.

based on the comparison of the actual market value of cross-zonal capacity for the exchange of balancing capacity and the forecasted market value of cross-zonal capacity for the exchange of energy in accordance with Article 39 of the EB Regulation.

2. *This methodology also includes the algorithm principles for the cross-zonal capacity allocation function.*
3. *This methodology for market-based capacity allocation covers the bidding zone borders of the Nordic CCR.*
4. *The application of this methodology shall be subject to the methodology pursuant to Article 38(1)(b) of the EB Regulation, which shall define the bidding zone borders, the market timeframe and the duration of application.*
5. *Two or more TSOs willing to exchange balancing capacity by applying the market-based capacity allocation shall use a common and harmonised set of rules and processes for the exchange and procurement of balancing capacity in accordance with Article 33(1) of the EB Regulation, and respecting the requirements set out in Article 32 of the EB Regulation.*

Artikel 5 fastlægger en proces til at fastlægge den maksimale volumen af grænseover-skridende kapacitet, der kan tildeles til udveksling af balanceringskapacitet.

Article 5

Process to define the maximum volume of allocated cross-zonal capacity for the exchange of balancing capacity

1. *In accordance with Article 41(1)(d) of the EB Regulation, the process to define the maximum volume of allocated cross-zonal capacity for the exchange of balancing capacity or sharing of reserves for the cross-zonal capacity allocation optimisation function shall be as follows:*
  - (a) *by default the maximum volume of cross-zonal capacity allocated for the exchange of balancing capacity shall be 10% of cross-zonal capacity for each bidding zone border calculated for the day-ahead timeframe in accordance with the capacity calculation methodologies developed pursuant to Article 20(2) of the CACM Regulation;*
  - (b) *to resolve a situation where the limit for the maximum volume of cross-zonal capacity allocated for the exchange of balancing capacity in accordance with paragraph 1(a) is not sufficient to satisfy TSO demand in a bidding zone, a TSO may increase the percentage limit pursuant to paragraph 1(a) on the relevant bidding zone borders for the relevant day-ahead market time units. The limit for the maximum volume of cross-zonal capacity allocated for the exchange of balancing capacity shall only be increased to the point until the TSO demand is satisfied and maximum up to 20% of the calculated cross-zonal capacity calculated for day ahead market timeframe. If this maximum limit is still not sufficient to satisfy a TSO demand, a fall-back procedure pursuant to Article 7(4) shall be initiated. TSOs shall notify the regulatory authorities of the Nordic CCR about each increase of the limit for the maximum volume of cross-zonal capacity allocated for the exchange of balancing capacity above the threshold set in paragraph 1(a). This notification shall include at least the final volume percentage and value in MW of cross-zonal capacity allocated for the exchange of balancing capacity and the reasons for the shortage of balancing capacity bids in the importing bidding zone. The annual impact of such increases shall be reported pursuant to Article 12(5)(b);*
  - (c) *if increases pursuant to paragraph (1)(b) occur due to a structural local shortage of BSPs' bids for a standard balancing capacity product in a bidding zone, the limit for the maximum volume of cross-zonal capacity allocated for the exchange of balancing capacity in accordance with paragraph (1)(a) may be increased by 2 percentage points on the bidding zone borders which required an increase of this limit. Such increase of the default limit on a bidding zone border shall be reported to stakeholders and the regulatory authorities of the Nordic CCR at least two weeks in advance of application. This process can be performed repeatedly until the maximum limit of 20% is reached. The applied default limits shall be published in accordance with Article 12(4).*

2. *The exchange of balancing capacity or sharing of reserves shall, in addition to the limit defined in accordance with paragraph 1, be limited by the rules for the exchange and sharing of reserves in accordance with Title 8, Chapter 1 and 2 of the SO Regulation through the:*
- (a) *maximum procurement volume of balancing capacity per direction for a specific bidding zone, or a set of bidding zones due to operational security requirements pursuant to Article 165(3)(g) of the SO Regulation;*
  - (b) *minimum procurement volume of balancing capacity per direction for a specific bidding zone, or a set of bidding zones defined in accordance with the dimensioning process pursuant to Article 157(2)(g) of the SO Regulation.*

Betragtning 1 omhandler metodens anvendelsesområde.

This document provides a methodology for a market-based allocation process of cross-zonal capacity for the exchange of balancing capacity (hereafter referred to as the "methodology for market-based capacity allocation") in accordance with Article 41(1) of Commission Regulation (EU) 2017/2195 of 23 November establishing a guideline on electricity balancing (hereafter referred to as the "EB Regulation") for the geographic area covering the Nordic capacity calculation region (hereafter referred to as the "Nordic CCR") as defined in accordance with Article 15 of Commission Regulation (EU) 2015/1222 of 24 July 2015 establishing a guideline on capacity allocation and congestion management (hereafter referred to as the "CACM Regulation").

FORSYNINGSTILSYNETS BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN

Denne sag drejer sig om, hvorvidt Forsyningstilsynet er kompetent myndighed til at godkende en metode om udveksling af frekvensgenoprettelsesreserver med manuel aktivering (mFRR) mellem budområderne Vestdanmark (DK1) og Østdanmark (DK2) via den elektriske Storebæltsforbindelse.

Energinet har anmeldt metoden til Forsyningstilsynets godkendelse under henvisning til elforsyningslovens §§ 73 a og 76 og § 1 i metodebekendtgørelsen og under henvisning til elforsyningslovens § 27, a, stk. 2, og § 28, stk. 2, nr. 16, den 1. april 2020.

Afgørelsen er truffet i medfør af elforsyningslovens § 79 a, hvorefter Forsyningstilsynet skal efterkomme bindende juridiske afgørelser truffet af ACER.

Forsyningstilsynet finder ikke, at tilsynet er kompetent myndighed til at godkende den anmeldte metode efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, og afviser derfor den anmeldte metode, som tilsynet ikke har vurderet materielt med denne afgørelse.

ACER har således efter Forsyningstilsynets vurdering efter EU-lovgivningen truffet en afgørelse, der fastlægger muligheden for at reservere kapacitet på samkøringslinjen mellem DK1 og DK2. ACERs afgørelse er ikke blevet påklaget. Forsyningstilsynet skal efterkomme ACERs afgørelse og er derfor ikke kompetent myndighed til at godkende en reservation på samkøringslinjen mellem DK1 og DK2 efter elforsyningsloven. Forsyningstilsynet har derfor afvist den anmeldte metode.

Forsyningstilsynet uddyber denne argumentation i det følgende.

ANVENDELSESOMRÅDET FOR ACERS AFGØRELSE OG SPØRGSMÅLET OM KAPACITETSRESERVATIONER PÅ INTERNE BUDZONEGRÆNSER

DET GEOGRAFISKE ANVENDELSESOMRÅDE

Den nordiske artikel 41-metode omhandler budområdegrænserne i den nordiske kapacitetsberegningsregion som defineret i overensstemmelse med artikel 15 i Kommissionens forordning (EU) 2015/1222 af 24. juli 2015 om fastsættelse af retningslinjer for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger (CACM), jf. metodens artikel 1, stk. 3, sammenholdt med metodens betragtning 1. DK1-DK2 budzonegrænsen er omfattet af den nordiske kapacitetsberegningsregion⁷.

TYPEN AF KAPACITET DER KAN RESERVERES

En metode efter EBGL artikel 41, stk. 1, skal generelt omfatte en proces, hvorved der fastlægges en maksimal mængde af tildelt overførselskapacitet med henblik på udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver, jf. EBGL artikel 41, stk. 1, litra d.

Denne proces er fastlagt i artikel 5 i den nordiske artikel 41-metode. Artikel 5 omhandler også mFRR-kapacitet, og ikke kun aFRR-kapacitet, selvom de nordiske TSOer har anmeldt metoden som led i oprettelsen af et aFRR-kapacitetsmarked.

Der sondres imidlertid i EBGL artikel 41, stk. 1, og i artikel 5 i den nordiske artikel 41-metode ikke mellem aFRR-kapacitet og mFRR-kapacitet. Dette skyldes efter Forsyningstilsynets vurdering, at det er den samme kapacitet på en overførselsforbindelse, der skal reserveres, uanset om der udveksles aFRR- eller mFRR-kapacitet. Det er det forhold, som Ørsted også er inde på i sit høringssvar til Forsyningstilsynets udkast til afgørelse.

ACERS DIALOG MED DE NORDISKE REGULERENDE MYNDIGHEDER OG TRANSMISSIONSSYSTEMOPERATØRER OM STOREBÆLTSTFORBINDELSEN

Den manglende sondring i artikel 41-metoden mellem aFRR- og mFRR-kapacitet blev drøftet mellem ACER og de nordiske regulatorer og TSOer i forbindelse med ACERs vurdering af de anmeldte metoder. ACER foretog denne vurdering forud for sine afgørelser af 5. august 2020 og efter, at metoderne blev oversendt til ACER den 28. februar 2020, som følge af at de regulerende myndigheder i den nordiske kapacitetsberegningsregion ikke kunne godkende metoderne. Som led i denne vurdering var ACER i en tæt dialog med de nordiske regulerende myndigheder og TSOer. Det specifikke spørgsmål om en mFRR-reservation på Storebæltstforbindelsen blev bragt op i den sammenhæng, hvilket ACER har beskrevet i betragtning 59 til ACERs afgørelse 22/2020.

---

⁷ ACERs afgørelse 06/2016, Annex 1, Artikel 3, https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/ANNEXES_CCR_DECISION/Annex%201.pdf.

Som det fremgår af betragtning 59, argumenterede de nordiske TSO'er for, at en reservation af overførselskapacitet på samkøringslinjer, herunder Storebæltsforbindelsen, ikke skal vurderes efter artikel 5 i den nordiske artikel 41-metode, men efter en af de andre metoder for et nordisk aFRR-kapacitetsmarked. TSO'erne pegede på enten metoden efter EBGL artikel 33, stk. 1, eller metoden efter artikel 38, stk. 1. Metoden efter artikel 33, stk. 1, omhandler fælles og harmoniserede regler og processer for udveksling og anskaffelse af balanceringskapacitet i den såkaldte nordiske systemblok for last-frekvensregulering, hvortil Energinet hører. Metoden efter artikel 38, stk. 1, omhandler anvendelsen af den nordiske artikel 41-metode i den nordiske systemblok for last-frekvensregulering.

ACER efterkom ikke TSO'erne på dette punkt, hvilket kan ses af artikel 5 i den nordiske artikel 41-metode. Den nævnte betragtning 59 tjener som et fortolkningsbidrag til rækkevidden af artikel 5 i den nordiske artikel 41-metode.

MÆNGDEN AF KAPACITET DER KAN RESERVERES EFTER DEN NORDISKE ARTIKEL 41-METODE

Efter artikel 5, stk. 1, litra a, i den nordiske artikel 41-metode kan der som udgangspunkt reserveres 10 pct. af kapaciteten mellem to budzoner. Procentsatsen kan forøges op til 20 pct. for at dække en TSO's behov i en budzone. En sådan forøgelse kan ske efter nærmere betingelser, der følger af metodens artikel 5, stk. 1, litra b-c.

En reservation på mere end 10 pct. kan i udgangspunktet ske på baggrund af en effektivitetsanalyse foretaget af de berørte TSO'er efterfulgt af et forslag til ændring af metoden. Dette fremgår tillige af betragtning 59 i ACERs afgørelse om den nordiske artikel 41-metode, jf. herved EBGL artikel 41, stk. 2, sammenholdt med artikel 5 i den nordiske artikel 41-metode.

Forsyningstilsynet finder på den ovennævnte baggrund, at tilsynet ikke er kompetent myndighed til at godkende en metode for en dynamisk reservation af 40 pct. af kapaciteten på Storebæltsforbindelsen til udveksling af mFRR-kapacitet efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1.

En sådan reservation vil skulle vurderes efter artikel 5 i den nordiske artikel 41-metode.

Som nævnt fastlægger artikel 5 en proces for fastlægges en maksimal mængde af tildelt overførselskapacitet med henblik på udveksling af balanceringskapacitet, herunder mFRR-kapacitet.

Artikel 5 omhandler også Storebæltsforbindelsen, idet denne forbindelse udgør samkøringslinje mellem budzonerne DK1 og DK2, der er en del af den nordiske kapacitetsberegningensregion, som er den nordiske artikel 41-metodes anvendelsesområde, jf. artikel 1, stk. 3, i den nordiske artikel 41-metode.

Den nordiske artikel 41-metode kan ændres på baggrund af en fælles anmodning indgivet af de berørte TSO'er, til fælles godkendelse hos de kompetente regulatorer, jf. EBGL artikel 38, stk. 1, litra b, jf. EBGL artikel 6, stk. 3.

RÆKKEVIDDEN AF EU-LOVGIVNINGEN PÅ INTERNE SAMKØRINGSLINJER IFØLGE ENERGINETS HØRINGSSVAR

Energinet har i metodeanmeldelsen af 1. april 2020 henvist til, at EBGL ikke finder anvendelse på en kapacitetsreservation over Storebæltsforbindelsen, eftersom der ikke er tale om en kapacitetsreservation foreslået af to eller flere TSO'er, men derimod en reservation foreslået af alene Energinet på en budområdegrænse internt i Danmark.

Energinet har uddybet denne argumentation i høringssvaret af 27. november 2020⁸. Argumenterne i høringssvaret er som følger:

Energinet har anført, at en kapacitetsreservation foretaget af én TSO mellem denne TSOs egne budområder falder uden for ordlyden af EBGL artikel 38, stk. 1, og at både EBGL artikel 33, stk. 1, og 38, stk. 1, omhandler udveksling af balanceringskapacitet mellem to eller flere TSO'er. Energinet har i forlængelse heraf henvist til, at EBGL er møntet på grænseoverskridende kapacitetsudveksling mellem budområder. Energinet har herved henvist til betragtning 5 i EBGL, hvorefter EBGL bl.a. kræver, at der udvikles harmoniserede metoder til tildeling af områdeoverskridende transmissionskapacitet med henblik på balancering, og at disse regler vil øge likviditeten på korttidsmarkeder ved at tilskynde til mere grænseoverskridende handel.

I forlængelse heraf har Energinet peget på, at EBGL er udstedt i medfør af den tidligere elmarkedsforordning⁹, og at fastlæggelse af en metode efter EBGL, der fastlægger mulighederne for at reservere kapacitet på en intern budområdegrænse går længere end formålet med forordningen. Energinet henviser her til artikel 18, stk. 5, i den tidligere elmarkedsforordning, hvorefter Kommissionen med retningslinjerne, dvs. bl.a. EBGL, skal skabe det minimum af harmonisering, der kræves for at nå forordningens mål, og at retningslinjerne ikke rækker videre, end hvad der er nødvendigt med henblik herpå. Energinet henviser endvidere til, at en samkøringslinje i den tidligere elmarkedsforordning artikel 2, stk. 1, er defineret som en transmissionslinje, som krydser eller spænder over en grænse mellem medlemsstater, og som forbinder medlemsstaternes nationale transmissionssystemer.

Energinet har anført, at adgangen til at reservere kapacitet skal vurderes efter den nu gældende elmarkedsforordnings artikel 16, der omhandler "de almindelige principper for kapacitetsfordeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger", idet Energinet citerer ordlyd fra bestemmelsen, som Forsyningstilsynet imidlertid ikke kan genfinde i bestemmelsen.

---

⁸ Høringssvaret s. 2ff

⁹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 714/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling, ophævet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet.

I forlængelse heraf anfører Energinet, at Forsyningstilsynet henvisning til elmarkedsforordningens artikel 17, stk. 4, er irrelevant, idet bestemmelsen er møntet på grænseoverskridende kapacitetsreservationer. Det følger af bestemmelsen, at TSOerne skal anvende metoderne efter EBGL ved fordeling af overførselskapacitet med henblik på udveksling af balanceringskapacitet.

ACERS VURDERING AF HVOR MULIGHEDEN FOR KAPACITETSRESERVATIONER SKAL FASTLÆGGES

Til det anførte fra Energinet om rækkevidden af EBGL artikel 33, stk. 1, og artikel 38, stk. 1, kan Forsyningstilsynet henvise til, at netop dette spørgsmål blev drøftet i forbindelse med ACERs vurdering af de metoder, som ACER traf afgørelse om. Den ovennævnte betragtning 59 i ACERs afgørelse 22/2020 vidner om, at ACER har overvejet og taget stilling dertil ved ikke at fastlægge regler for reservation af kapacitet i metoderne efter EBGL artikel 33, stk. 1, eller 38, stk. 1, men netop i metoden efter EBGL artikel 41, stk. 1.

Forsyningstilsynet er opmærksom på, at "samkøringslinje" såvel i den tidligere elmarkedsforordnings artikel 2, stk. 1, som i den nugældende elmarkedsforordnings artikel 2, nr. 1, er defineret som en "transmissionslinje, som krydser eller spænder over en grænse mellem medlemsstater, og som forbinder medlemsstaternes nationale transmissionssystemer".

Omvendt er en "samkøringslinje" i såvel det nugældende elmarkedsdirektiv¹⁰ artikel 2, nr. 39, og i det forrige¹¹ artikel 2, nr. 13, defineret som "udstyr, der anvendes til at sammenkoble elektricitetssystemer".

ACER har imidlertid fastlagt anvendelsesområdet i metoden efter EBGL artikel 41, stk. 1 som budområdegrænserne i den nordiske kapacitetsberegningsregion, dvs. også DK1-DK2 budzonegrænsen. Dermed har ACER efter Forsyningstilsynets vurdering forholdt sig til den usikkerhed, der synes at følge af forskellene i definition af ordet "samkøringslinje" i de forskellige EU-retsakter. Og dette uden at Energinet – eller andre efter det af ACER oplyste – har påklaget ACERs afgørelse til Klagenævnet under ACER inden for den to måneders frist, der gælder for at indgive klage efter ACER-forordningens artikel 28, stk. 2, 1. pkt.

Som nævnt er anvendelsesområdet for ACERs afgørelse 22/2020 budområdegrænserne i den nordiske kapacitetsberegningsregion som defineret i overensstemmelse med artikel 15 i CACM. Fastlæggelse af kapacitetsberegningsreservationer efter CACM artikel 15 skal ses i sammenhæng med formålet med CACM, der efter artikel 3, litra d, bl.a. er at optimere beregningen og tildelingen af overførselskapacitet. Bestemmelsen

---

¹⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet

¹¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet

kan herved læses i sammenhæng med CACM, betragtning nr. 6, hvorefter en koordineret kapacitetsberegning for tidsrammerne for day-ahead- og intraday-koblingen som minimum bør koordineres på regionalt niveau for at sikre, at kapacitetsberegningen er pålidelig, og at den optimale kapacitet stilles til rådighed for markedet.

Det er i den sammenhæng, at Forsyningstilsynet – uanset det anførte fra Energinet i høringssvaret – finder artikel 17, stk. 4, i elmarkedsforordningen relevant i denne sag.

Efter Forsyningstilsynets opfattelse har ACER med afgørelse 22/2020 knæsat det i tilsynets øjne fornuftige princip, at en kapacitetsbegrænsning på en budområdegrænse internt i en EU/EØS-medlemsstat ikke kan ses som et internt anliggende for den enkelte TSO i den pågældende stat. Det skyldes, at en begrænsning har betydning for den europæiske markedskobling. Større reservationer på interne budzonegrænser kan efter tilsynets opfattelse resultere i, at der opstår en flaskehals på en intern budzonegrænse, der i nogle tilfælde kun kan afhjælpes ved at begrænse overførselskapaciteten på den pågældende stats ydre grænser. Herved får en reservation på en intern budområdegrænse en effekt uden for landets grænser. Det gælder også en reservation på Storebæltsforbindelsen, der dermed netop ikke kun er et nationalt anliggende til sikring af forsyningssikkerheden i det danske elsystem.

FORSYNINGSTILSYNETS FORPLIGTELSE TIL AT EFTERKOMME BINDEDE AFGØRELSER FRA ACER

ACERS AFGØRELSESKOMPETENCE

Den nordiske artikel 41-metode udgør en del af ACERs afgørelse 22/2020 om en markedsbaseret tildelingsproces for udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver mellem budzoneområderne i den nordiske kapacitetsberegningregion (CCR Nordic).

Som grundlag for afgørelsen henviser ACER i afgørelse 22/2020 til ACER-forordningen og særligt til forordningens artikel 6, stk. 10, 2. led, litra b, hvorefter ACER har kompetence til at træffe afgørelse på grundlag af en fælles anmodning fra de kompetente regulerende myndigheder.

ACER havde modtaget en sådan anmodning fra de regulerende myndigheder i den nordiske kapacitetsberegningregion. Det skyldes, at disse regulerende myndigheder, herunder Forsyningstilsynet, ikke kunne nå til enighed om at godkende de metoder, som de nordiske TSOer havde anmeldt til regulatorisk godkendelse efter EBGL artikel 5, stk.

3, litra b¹², d¹³, g¹⁴ og h¹⁵, med henblik på oprettelsen af et nordisk aFRR-kapacitetsmarked¹⁶. Altså en situation som omfattet af ACER-forordningens artikel 6, stk. 10, 2. led, litra a, hvorefter ACER er kompetent til at træffe konkrete afgørelser, hvor de kompetente regulerende myndigheder ikke har kunnet nå til enighed inden for seks måneder fra sagens forelæggelse for den sidste af disse regulerende myndigheder

Forsyningstilsynet skal efterkomme ACERs afgørelse. Det følger af elforsyningslovens § 79 a, hvorefter Forsyningstilsynet skal efterkomme bindende juridiske afgørelser fra ACER. Som det kan ses ud fra lovbemærkningerne til den omtalte bestemmelse omtalt ovenfor i afsnittet "Retsgrundlag", gælder denne forpligtelse for Forsyningstilsynet bl.a. for afgørelser truffet af ACER i medfør af artikel 6, stk. 10, 2. led, litra a eller b. Det fremgår således af lovbemærkningerne, at ACER kun kan træffe bindende afgørelser, hvis de involverede regulerende myndigheder ikke har opnået enighed om sådanne spørgsmål inden for 6 måneder, eller hvis de pågældende regulerende myndigheder retter en fælles anmodning til agenturet om at afgøre sagen. Når det gælder de nordiske TSOers forslag om oprettelse af et nordisk aFRR-kapacitetsmarked, var situationen den, at de regulerende myndigheder i den nordiske kapacitetsberegningsregion oversendte forslagene til ACER, idet de ikke kunne blive enige om at godkende dem.

ACERS KOMPETENCE IFØLGE ENERGINETS HØRINGSSVAR

Energinet argumenterer i sit høringsvar for, at ACER ikke er kompetent til at træffe afgørelse om muligheden for at foretage en reservation på en budområdegrænse internt i en medlemsstat.

Energinet henviser herved til betragtning 16 i ACER-forordningen. Heraf fremgår, at ACER har beføjelse til at vedtage konkrete afgørelser, når det angår forhold, der berører mere end én medlemsstat¹⁷. Energinet henviser videre til, at det af betragtning 29 i ACER-forordningen fremgår, at ACER i overensstemmelse med nærhedsprincippet kun bør vedtage konkrete afgørelser i klart definerede tilfælde og om spørgsmål, der udelukkende vedrører de formål, hvortil ACER blev oprettet¹⁸.

---

¹² Metoden efter EBGL artikel 33, stk. 1.

¹³ Undtagelsen efter EBGL artikel 34, stk. 1.

¹⁴ Metoden efter EBGL artikel 38, stk. 1.

¹⁵ Metoden efter EBGL artikel 41, stk. 1

¹⁶ Samarbejdsorganisationen for de regulerende myndigheder i Norden (NordREG) har offentliggjort en nyhed om denne oversendelse til ACER med link til oversendelsesbrevet af 28. februar 2020 til ACER ledsaget af et såkaldt *non paper*, hvoraf det fremgår, hvorfor de nordiske TSOers forslag ikke kunne godkendes. Nyheden til tilgås her: <http://www.nordicenergyregulators.org/2020/03/the-regulatory-authorities-of-ccr-nordic-refer-proposals-for-a-nordic-afrr-capacity-market-to-acer/>

¹⁷ Høringssvaret på side 5

¹⁸ Ibid.

Videre henviser Energinet i høringssvaret til, at artikel 6, stk. 10, i ACER-forordningen, hvorefter ACER er kompetent til at træffe konkrete afgørelser, når det gælder reguleringsmæssige spørgsmål, der påvirker den grænseoverskridende handel eller grænseoverskridende systemsikkerhed¹⁹. Energinet uddyber denne pointe ved at anføre, at ACER-forordningens artikel 6, stk. 10, 2. led, litra a, ikke regulerer ACERs afgørelser efter EBGL, idet der i artikel 6, stk. 10, 2. led, litra a, henvises til artikel 4, stk. 7, i ACER-forordningen samt eldirektivets²⁰ artikel 59, stk. 1, litra c, og artikel 62, stk. 1, litra f²¹.

Uanset det af Energinet anførte finder Forsyningstilsynet, at ACER har været kompetent til at træffe afgørelse 22/2020, netop idet de regulerende myndigheder i den nordiske kapacitetsberegningssregion anmodede ACER derom, jf. ACER-forordningen artikel 6, stk. 10, 2. led, litra b, idet de ikke selv kunne blive enige om at godkende TSOernes forslag, jf. ACER-forordningen artikel 6, stk. 10, 2. led, litra a.

TSOerne havde anmeldt forslaget til godkendelse hos de kompetente regionale myndigheder, idet der var tale om forslag til et regional metode for en markedsbaseret kapacitetstildelingsproces efter EBGL artikel 41, stk. 1, der forudsætter en godkendelse af de kompetente regulerende myndigheder og ikke af Forsyningstilsynet alene, jf. herved EBGL artikel 5, stk. 3, litra g. Metoden – og afgørelsen – har efter tilsynets vurdering betydning for grænseoverskridende handel og grænseoverskridende systemsikkerhed.

Forsyningstilsynet kan hertil bemærke, at ACERs afgørelser 19-22/2020 blev vedtaget af ACER efter en enstemmig positiv udtalelse fra ACERs Repræsentantskab på et møde den 16. juli 2020, jf. herved ACER-forordningen artikel 22, stk. 5, litra a. Repræsentantskabet består af overordnede repræsentanter for de regulerende myndigheder (med stemmeret) og af en repræsentant for Kommissionen uden stemmeret, jf. ACER-forordningens artikel 21, stk. 1.

Med hensyn til Energinets bemærkninger om, at ACER ikke har været kompetent til at træffe afgørelse nr. 22/2020 lægger Forsyningstilsynet vægt på, at Energinet den 30. november 2020 har oplyst til Forsyningstilsynet, at Energinet ikke har påklaget ACERs afgørelse til Klagenævnet for ACER inden for den to måneders klagefrist, der gælder efter ACER-forordningens artikel 28, stk. 2, 1. pkt., og som udløb to måneder efter, at afgørelsen var blevet meddelt til Energinet den 5. august 2020. Hertil kommer at ACER på forespørgsel den 9. december 2020 har oplyst over for Forsyningstilsynet, at afgørelserne ikke er blevet påklaget af nogen. Den to måneders klagefrist udløber to måneder efter offentliggørelsen af ACERs afgørelse, hvis den påklagede afgørelse ikke er blevet meddelt til klager, jf. ACER-forordningens artikel 28, stk. 2, 1. pkt. ACER offentliggjorde afgørelserne den 17. august 2020²².

---

¹⁹ Ibid.

²⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet

²¹ Høringssvaret på s. 12f

²² Se ovenfor ved fodnote 3

ANVENDELSESOMRÅDET FOR ELFORSYNINGSLovens § 73 A

Energinet argumenterer i sit høringssvar for, at den anmeldte metode ikke er omfattet af elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, hvorefter Forsyningstilsynet skal godkende metoder for fastsættelse af priser og betingelser for anvendelse af transmissionsnettet, men ikke kapacitetsreservationer, der sker til Energinets egen brug til sikring af forsyningssikkerheden. Derfor er den anmeldte metode ikke omfattet af tilsynets godkendelseskompetence, og Energinet kan foretage reservationen uden tilsynets foregående godkendelse²³.

Som nævnt ovenfor finder Forsyningstilsynet ikke, at tilsynet er kompetent myndighed til at godkende den anmeldte metode efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1. Det skyldes som nævnt, at tilsynet finder, at metoden skal vurderes ud fra ACERs afgørelse 22/2020. Dette er årsagen til, at tilsynet med denne afgørelse ikke har forholdt sig nærmere til det anførte i høringssvaret om rækkevidden af elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, mht. metodogodkendelser efter reglerne i elforsyningsloven, da tilsynet ikke finder argumenterne relevante i den aktuelle sag

Forsyningstilsynet bemærker derfor for nuværende blot, at Energinets synspunkter synes at udgøre et brud med en fast og langvarig praksis i en række metodesager hos Forsyningstilsynet (og tidligere Energitilsynet). Det gælder bl.a. i sager, der har været påklaget til Energiklagenævnet, uden at rækkevidden af elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, er blevet bragt op; heller ikke af Energiklagenævnet, der som offentlig myndighed underlagt officialmaksimen skal foretage en fuld prøvelse af sagen.

VED EN EVENTUEL IGANGSÆTTELSE AF KAPACITETSRESERVATION PÅ STOREBÆLTSTFORBINDELSEN

Såfremt Energinet vælger at foretage en reservation af mFRR-kapacitet på den elektriske Storebæltstforbindelse med henvisning til det anførte i sit høringssvar, vil Forsyningstilsynet vurdere, om tilsynet finder, at betingelserne for at foretage en sådan reservation er opfyldt, idet tilsynet som nævnt med denne afgørelse ikke har foretaget en materiel vurdering af den anmeldte metode.

Forsyningstilsynets vurdering vil ske som led i tilsynets forpligtelse efter elforsyningslovens § 79 a til at efterkomme bindende juridiske afgørelser fra ACER – i dette tilfælde ACERs afgørelser 19-22/2020.

Forsyningstilsynet og de øvrige regulerende myndigheder i den nordiske kapacitetsberegningssregion har på forespørgsel fra de nordiske TSOer har vejledt de nordiske TSOer om, hvornår det nordiske aFRR-kapacitetsmarked som godkendt ved ACERs afgørelser 19-22/2020 kan igangsættes. De nordiske TSOer har efter tilsynets oplysninger ikke

---

²³ Høringssvaret på side 5ff

bestridt denne vejledning, men henvist dertil i en fælles pressemeddelelse offentliggjort den 5. november 2020²⁴.

KLAGEVEJLEDNING

Eventuel klage over denne afgørelse kan indbringes for Energiklagenævnet, jf. § 89, stk. 1, i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 119 af 6. februar 2020. Klage skal være skriftlig og være indgivet inden 4 uger efter, at Forsyningstilsynets afgørelse er meddelt.

Klagen indgives til:

Energiklagenævnet
Nævnenes Hus
Toldboden 2
8800 Viborg
Tlf.: 72 40 56 00
E-mail: ekn@naevneneshus.dk

Energiklagenævnets kontortid kan have betydning for, om klagen er indgivet i rette tid. Nærmere information om klagefristen, hvem der kan klage (klageberettiget) og nævnets klagebehandling fremgår af Energiklagenævnes hjemmeside www.ekn.dk.

Med venlig hilsen

Carsten Smidt
Direktør

---

²⁴ <https://nordicbalancingmodel.net/nordic-afrr-capacity-market-needs-to-await-results-of-flow-based-external-parallel-run/>